

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Nowogrodzka 1, 18-400 Łomża, skr. poczt. 68,
e-mail: bilo@praca.gov.pl www.pup.lomza.pl
tel. 086 215 80 10, 086 216 28 97, fax 086 216 34 92
REGON: 450708638, NIP: 718-12-19-408

Łomża 11.06.2012r.

PUP.OK.0613-26/HH/12

Pan
Mieczysław Czerniawski
Prezydent
Miasta Łomży

W załączeniu przekazujemy materiały na czerwcową sesję Rady Miasta, tj. „Informację o aktualnej sytuacji na rynku pracy w mieście” oraz „Działania podejmowane przez Urząd w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Bezrobocie wśród osób młodych i osób niepełnosprawnych na terenie miasta”.

Z poważaniem

DYREKTOR
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY
Mieczysław Bielek

Informacja o sytuacji na lokalnym rynku pracy na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży w maju 2012r.

1. Poziom bezrobocia

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży w końcu maja 2012 roku wyniosła 6272 osoby (w tym 3214 kobiet) i była wyższa od liczby bezrobotnych zarejestrowanych na koniec maja 2011 roku o 514 osób (liczba kobiet zwiększyła się o 272 osoby), tj. o 8,9%. Natomiast w porównaniu do stanu na koniec miesiąca poprzedniego, poziom bezrobocia zmniejszył się o 194 bezrobotnych, tj. o 3,0%.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży w maju 2012r. zgłosiło się 385 bezrobotnych, w tym 285 nie posiadało prawa do zasiłku. Wśród rejestrujących się 13 bezrobotnych pracowało za granicą, w tym w: Niemczech – 4, Islandii – 2 (2 osoby z zasiłkami transferowymi), Wielkiej Brytanii – 3, Norwegii – 3 (1 osoba z zasiłkiem transferowym) i Irlandii – 1.

W okresie sprawozdawczym wyrejestrowano 579 osób z następujących przyczyn:

- podjęcia pracy – 310, w tym podjęcia pracy subsydiowanej – 56,
- rozpoczęcia stażu – 24,
- rozpoczęcie szkolenia – 4,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej – 18,
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 12,
- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 115,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 66,
- innych – 30.

Bezrobotni z miasta Łomży stanowili 61,1% wszystkich zarejestrowanych osób w urzędzie i było ich 3872.

Z przyczyn zakładów pracy status bezrobotnego uzyskało 6 osób. Na koniec maja 2012 roku ta kategoria bezrobotnych stanowiła 2,1% wszystkich zarejestrowanych w ewidencji urzędu i liczyła 131 bezrobotnych. W omawianym miesiącu sprawozdawczym zgłoszono 93 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, w tym 16 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Na koniec miesiąca zostało niewykorzystanych 29 wolnych miejsc pracy, w tym 12 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Zanotowany spadek poziomu bezrobocia w maju 2012r. związany jest m.in.: z podjęciami pracy niesubsydiowanej przez bezrobotnych, kierowaniem osób bezrobotnych na aktywne formy oraz z nie potwierdzeniem gotowości do pracy i dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego.

2. Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia na obszarze działania dla PUP w Łomży na koniec maja 2012r. kształtowała się na poziomie 14,5%. Dla miasta Łomży stopa bezrobocia wyniosła 16,4%, a dla Powiatu Łomżyńskiego – 12,3%.

Wskaźnik obliczono na podstawie danych GUS o liczbie czynnych zawodowo ogółem (43,2 tys. osób, w tym miasto Łomża 23,7 tys., Powiat Łomżyński 19,5 tys.) dla obszaru PUP w Łomży, aktualnych na koniec marca 2012 roku.

3. Wybrane kategorie bezrobotnych

3.1. Kobiety

W końcu maja 2012 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet wynosiła 3214 i była niższa o 106 w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Bezrobotne kobiety stanowiły 51,2% ogółu bezrobotnych.

Bezrobotne kobiety z Miasta Łomży stanowiły 61,8% populacji kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i było ich 1986.

3.2. Zamieszkali na wsi

W końcu maja 2012 roku liczba bezrobotnych mieszkających na wsi wynosiła 2113 osób (w tym 1071 kobiet) i była niższa o 40 osób w stosunku do stanu na koniec poprzedniego miesiąca. Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 33,7% ogółu zarejestrowanych w ewidencji urzędu. W analogicznym okresie 2011 roku bezrobotni mieszkający na wsi stanowili 32,9% bezrobocia rejestrowanego. Na koniec maja

2012r. 225 osób z terenów wiejskich posiadało prawo do zasiłku. Stanowiły one 26,3% uprawnionych do świadczeń. Na koniec maja 2011 roku 29,5% populacji z prawem do zasiłku, to osoby zamieszkałe na wsi.

3.3. Posiadający prawo do zasiłku

W maju 2012 roku zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 64 osoby liczba bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. W końcu omawianego miesiąca wielkość tej subpopulacji wyniosła 854 osoby (w tym 426 kobiet) i była wyższa o 37 osób od stanu na koniec maja 2011 roku. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili na koniec analogicznego okresu roku ubiegłego 14,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

4. Podjęcie pracy

W maju 2012 roku pracę podjęło 310 bezrobotnych, tj. o 53 mniej niż w ubiegłym miesiącu.

5. Przeciwdziałanie bezrobociu

5.1. Roboty publiczne

Do robót publicznych skierowano 8 osób, w tym 4 pozostawały bez pracy długotrwale. Wśród skierowanych 1 pochodziła z Łomży.

5.2. Prace interwencyjne

W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 12 osób, w tym 4 pozostawały bez pracy długotrwale. Wśród skierowanych 9 pochodziło z Łomży.

5.3. Dotacje i refundacje

W maju 2012 roku podpisano 23 umowy o udzielenie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej na własny rachunek. Wśród osób, z którymi zawarto umowy, 15 osób pochodziło z Łomży. Zawarto 23 umowy na usługi (remontowo – budowlane – 4, auto-naprawa – 1, agencja ubezpieczeniowa – 1, zakład stolarski – 4, pokrycia dachowe – 1, chów i hodowla zwierząt – 1, pracownia projektowa – 1, usługi krawieckie – 2, usługi fotograficzne – 1, gabinet kosmetyczny – 2, sprzedaż artykułów do produkcji rolnej – 1, nadzór i eksploatacja oczyszczalni ścieków – 1, usługi fryzjerskie – 1).

W maju 2012 roku podpisano z 7 lokalnymi pracodawcami umowy na refundację części kosztów wyposażenia 7 stanowisk pracy, w tym: w usługach 4 umowy (handlowo – usługowe – 1, usługi stomatologiczne – 1, zakład pogrzebowy – 1, zakład stolarski – 1) i 3 umowy na handel (sprzedaż detaliczna – 2, sprzedaż wyrobów metalowych – 1). Na dodatkowe miejsca pracy skierowano 12 osób, w tym 8 pochodziło z Łomży (instruktor kultury – 1, mechanik – 2, spawacz – 1, projektant – 1, kasjer - sprzedawca – 1, pracownik kamieniarski – 1, elektryk – 1, stolarz – 1, pracownik budowlany – 1, pomocnik detektywa – 1, pomoc stomatologiczna – 1).

5.4. Staże

W maju 2012 roku skierowano 24 osoby na staż zawodowy u lokalnych pracodawców, w tym 17 osób pochodziły z Łomży.

5.5. Szkolenia

W maju 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Łomży skierował 4 osoby na szkolenie, w tym 4 z Łomży.

5.6. Dodatki aktywizacyjne

W maju 2012 roku na podstawie art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przyznano 31 bezrobotnym dodatek aktywizacyjny z tytułu podjęcia z własnej inicjatywy zatrudnienia. Na koniec omawianego okresu sprawozdawczego 47 osób (w tym 15 kobiet) było

uprawnionych do otrzymywania dodatku aktywizacyjnego.

5.7. Osoby objęte Indywidualnym Planem Działania

W maju 2012r. przygotowano 271 osobom bezrobotnym (w tym 125 kobietom) Indywidualne Plany Działania. W końcu miesiąca sprawozdawczego 4778 osób bezrobotnych (w tym 2619 kobiet) realizowało IPD.

6. Zgłoszenia zwolnień

W miesiącu sprawozdawczym nie zgłoszono zwolnień grupowych.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy na obszarze działania PUP w Łomży w końcu maja 2012 roku .

Wyszczególnienie		PUP w Łomży	Miasto Łomża	Powiat Łomżyński	Udział Miasta Łomży w ogółem
Liczba bezrobotnych		6 272	3 872	2 400	61,7
w tym z prawem do zasiłku		854	608	246	71,2
Liczba kobiet		3 214	1 986	1 228	61,8
Zwolnieni z przyczyn zakładów pracy		131	102	29	77,9
Zamieszkali na wsi		2 113	0	2 113	0,0
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		296	164	132	55,4
Cudzoziemcy		59	58	1	98,3
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy	bezrobotni w wieku do 25 lat	1 464	724	740	49,5
	bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia	137	88	49	64,2
	długotrwale bezrobotni	3 275	1 996	1 279	60,9
	kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	716	420	296	58,7
	bezrobotni w wieku powyżej 50 lat	1 402	1 038	364	74,0
	bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	2 094	1 185	909	56,6
	bez doświadczenia zawodowego	1 670	879	791	52,6
	bez wykształcenia średniego	3 222	1 910	1 312	59,3
	samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	397	279	118	70,3
	które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	109	85	24	78,0
	niepełnosprawni bezrobotni	481	353	128	73,4
	po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	0	0	0	0,0
	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu		93	59	34
w tym niewykorzystane		29	26	3	89,7
Podjęcia pracy ogółem		310	208	102	67,1
w tym praca subsydiowana		56	34	22	60,7
Stopa bezrobocia w %		14,5*	16,4*	12,3 *	

*wartości nie weryfikowane przez GUS

Zastępca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy
mgr inż. Elżbieta Olejniczak-Bazydło

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W ŁOMŻY**

**AKTUALNA SYTUACJA NA RYNKU PRACY
W ŁOMŻY
OSÓB W WIEKU PONIŻEJ
30 ROKU ŻYCIA
I
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.
PODEJMOWANE PRZEZ URZĄD
DZIAŁANIA
W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU.**

*Materiał został opracowany
na podstawie danych statystycznych
GUS, WUS i PUP w Łomży*

1. Podstawy prawne i obszar działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży.

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży jest jednostką samorządową wspólną dla Miasta Łomży i Powiatu Łomżyńskiego, funkcjonującą pod zwierzchnictwem Starosty Łomżyńskiego, na mocy porozumienia zawartego w dniu 18 stycznia 2000r. pomiędzy Prezydentem Miasta a Starostą Łomżyńskim. Zadania realizowane przez Urząd wynikają z przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 roku Nr 69, poz. 415 z późn. zm.). Podstawą działania urzędu jest Regulamin Organizacyjny PUP w Łomży uchwalony Uchwałą Zarządu Powiatu Łomżyńskiego Nr 42/46/2000 z dnia 27 kwietnia 2000 roku z późniejszymi zmianami.

Powiatowy Urząd Pracy, swoim działaniem, obejmuje obszar dwóch powiatów: Miasto Łomża – na prawach powiatu grodzkiego i powiat łomżyński.

Swoim zasięgiem w powiecie łomżyńskim obejmuje:

- dwie gminy miejsko-wiejskie: Jedwabne, Nowogród;
- siedem gmin wiejskich: Łomża, Miastkowo, Piątnica, Przytuły, Śniadowo, Wizna, Zbójna;
- dwa miasta: Jedwabne, Nowogród.

Powiat jest regionem typowo rolniczym o powierzchni 1353,93 km² i liczbie mieszkańców - 51054 (wg stanu na 31.12.2010r.). Z pracy w gospodarstwach rolnych utrzymuje się aż 65% mieszkańców. Na terenie powiatu znajduje się 8295 gospodarstw rolnych o przeciętnej wielkości 11,2 ha. Rolnicy zajmują się zarówno uprawą zbóż i ziemniaków, jak i hodowlą bydła i trzody chlewnej.

W powiecie łomżyńskim funkcjonują 2833 podmioty gospodarcze, z których 108 należy do publicznego sektora własności, pozostałe 2725 znajduje się w rękach prywatnych. Większość firm stanowią przedsiębiorstwa małe, zatrudniające do 9 pracowników. Najwięcej podmiotów gospodarczych zlokalizowanych jest na terenie gmin: Piątnica, Łomża i Śniadowo. W przemyśle dominują przedsiębiorstwa z branży rolna - spożywczej, budowlanej i drzewnej. Liczba pracujących na terenie powiatu łomżyńskiego wynosi 14804 (wg stanu na 31.12.2010r.).

Łomża, wg stanu na 31.12.2010r., liczy 63221 mieszkańców i zajmuje powierzchnię 3271 ha. Liczba pracujących w mieście wynosi 14084. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON wynosi na dzień 31.12.2011r. 6063, w tym 5923 podmiotów sektora prywatnego. Na koniec I kwartału 2012 roku pracownicy pośrednictwa pracy PUP w Łomży nawiązali kontakty z 1403 pracodawcami, w tym z Łomży z 1046, a z powiatu łomżyńskiego – z 357.

Tabela Nr 1 przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży w latach 2009 – 2011 oraz liczbę podmiotów gospodarczych współpracujących z Urzędem według stanu na dzień 31.12.2011r. i 31.03.2012r.

Tabela Nr 1

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2009r.	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2010r.	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 30.11.2011r.	Liczba podmiotów gospodarczych współpracujących z PUP w Łomży wg stanu na dzień 31.12.2011r.	Liczba podmiotów gospodarczych współpracujących z PUP w Łomży wg stanu na dzień 31.03.2012r.
1.	PUP w Łomży	8 912	8 944	8 896	1 431	1 403
2.	Miasto Łomża	6 346	6 181	6 063	1 080	1 046
3.	Powiat Łomżyński z tego:	2 566	2 763	2 833	351	357
	Gmina Łomża	646	716	763	109	106
	Gmina Jedwabne	221	235	237	30	31
	Gmina Miastkowo	172	185	181	27	28
	Gmina Nowogród	235	250	262	27	29
	Gmina Piątnica	605	639	664	78	79
	Gmina Przytuły	65	66	69	8	10
	Gmina Śniadowo	261	289	290	38	39
	Gmina Wizna	178	187	183	17	17
	Gmina Zbójna	183	196	184	17	18

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych wg klasyfikacji NTS w układzie 66 podregionów, obliczenia własne

2. Aktualna sytuacja na rynku pracy w Łomży

Łomża jest najważniejszym ośrodkiem w regionie, z rozwijającym się dynamicznie szkolnictwem wyższym, specjalistyczną opieką zdrowotną oraz placówkami kultury i sztuki, handlu i usług. Położenie Łomży w regionie o charakterze rolniczo-leśnym wskazuje na podstawowe kierunki rozwoju gospodarczego, którymi są branże nieuciążliwe ekologicznie, tj. przemysł spożywczy, browarnictwo, elektronika, przemysł materiałów budowlanych, drzewny, meblarski, produkcja i przetwórstwo płodów rolnych, a także turystyka i agroturystyka. Położenie Łomży ma wpływ na tworzenie się w mieście zakładów produkcyjnych, hurtowni, firm dealerskich, transportowych i usługowych. Na terenie miasta nie istnieje żadne duże przedsiębiorstwo zatrudniające ponad 1000 pracowników, jednak funkcjonują firmy, które znalazły się na Podlaskiej Setce Przedsiębiorców. Są to m.in.: Browar Łomża (producent piwa), DOMEL (producent okien bezołowiowych), FARGOTEX (importer tkanin meblowych), KONRAD (importer jałowic hodowlanych), PEPEES (producent skrobi ziemniaczanej), Purzeczek (ochrona osób i mienia).

Łomża, należąca do „podregionu łomżyńskiego” i Województwa Podlaskiego, niestety nie jest atrakcyjna dla inwestorów. Tak wynika z opracowanego przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową oraz Fundację Konrada Adenauera rankingu „Atrakcyjności inwestycyjnej województw i podregionów Polski w 2010r.” Województwo podlaskie znalazło się na ostatnim miejscu wśród województw pod względem atrakcyjności inwestycyjnej, a „podregion łomżyński” - sięgający od Kolna aż po Hajnówkę - znalazł się w gronie 10 (z 54) podregionów o najsłabszej atrakcyjności zarówno dla działalności przemysłowej, jak i usługowej czy zaawansowanej technologicznie. Z raportu wynika, że prawie we wszystkich kategoriach, a więc: dostępność transportowa, koszty pracy, wielkość i jakość zasobów pracy, chłonność rynku zbytu, poziom rozwoju infrastruktury gospodarczej i społecznej, poziom rozwoju gospodarczego jesteśmy na końcu, lub na jednej z ostatnich pozycji. Wyjątkiem jest jedynie „poziom bezpieczeństwa powszechnego” ulokowany na czwartej pozycji.

Omawiając łomżyński rynek pracy nie można nie brać pod uwagę znaczenia czynników demograficznych, które określają wielkość populacji w wieku aktywnym zawodowo i wpływają na strukturę pracujących i bezrobotnych. Szczególnie istotne znaczenie z punktu widzenia rynku pracy ma struktura ludności według wieku oraz płci, gdyż ma to znaczenie przy nabywaniu praw emerytalnych. Tabela Nr 2 przedstawia ludność Łomży wg wieku i płci oraz w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym, pracujący, czynni zawodowo, bezrobotni w latach 2008-2010. Po 2008 roku GUS zmienił klasyfikację ludności według wieku oraz klasyfikację ludności w wieku produkcyjnym z 15-59 dla kobiet na 18-59 i 15-64 dla mężczyzn na 18-64.

Tabela Nr 2

Ludność Łomży wg grup wieku i płci oraz w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym, pracujący, czynni zawodowo i bezrobotni w latach 2008-2010.

Treść	2008r.			2009r.			2010r.		
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
Ludność według wieku									
0-2	x	x	x	1 838	965	873	1 884	997	887
0-4	2 854	1 493	1 361	x	x	x	x	x	x
3-6	x	x	x	2 225	1 160	1 065	2 264	1 185	1 079
5-9	2 954	1 545	1 409	x	x	x	x	x	x
7-12	x	x	x	3 750	1 948	1 802	3 590	1 846	1 744
10-14	3 625	1 830	1 795	x	x	x	x	x	x
13-15	x	x	x	2 258	1 126	1 132	2 085	1 076	1 009
15-19	5 559	2 824	2 735	x	x	x	x	x	x
16-18	x	x	x	3 387	1 666	1 721	3 265	1 608	1 657
19-24	x	x	x	6 754	3 444	3 310	6 423	3 287	3 136
20-24	5 963	3 025	2 938	x	x	x	x	x	x
25-29	5 196	2 700	2 496	5 526	2 886	2 640	5 718	2 949	2 769
30-39	8 808	4 400	4 408	8 965	4 465	4 500	9 013	4 533	4 480
40-49	9 167	4 278	4 889	8 838	4 131	4 707	8 622	4 057	4 565
50-59	9 958	4 656	5 302	10 146	4 717	5 429	10 239	4 722	5 517
60-64	2 732	1 215	1 517	3 030	1 383	1 647	3 365	1 519	1 846
65 i więcej	6 488	2 516	3 972	6 640	2 548	4 092	6 753	2 609	4 144
Razem	63 304	30 482	32 822	63 357	30 439	32 918	63 221	30 388	32 833
Ludność w wieku przedprodukcyjnym - poniżej 18 lat	12 631	6 481	6 150	12 317	6 320	5 997	12 024	6 165	5 859

Ludność w wieku produkcyjnym: 18-59 dla kobiet, 18-64 dla mężczyzn	42 668	21 485	21 183	42 753	21 571	21 182	42 598	21 614	20 984
Ludność w wieku poprodukcyjnym	8 005	2 516	5 489	8 287	2 548	5 739	8 599	2 609	5 990
Pracujący: 15-59 dla kobiet, 15-64 dla mężczyzn	15 271	x	x	14 447	x	x	14 875	x	x
Ludność czynna zawodowo	23 369	x	x	22 941	x	x	23 120	x	x
Bezrobotni	2 594	1 150	1 444	3 487	1 736	1 751	3 653	1 780	1 873
Wskaźnik zatrudnienia w %	32,23	x	x	30,97	x	x	31,89	x	x
Współczynnik aktywności zawodowej w %	37,70	x	x	38,45	x	x	39,72	x	x

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych wg klasyfikacji NTS w układzie 66 podregionów, obliczenia własne

Zmiany w strukturze ludności według wieku stanowią jedno z najistotniejszych zagadnień z punktu widzenia rynku pracy. Wiek jest jednym z czynników wpływających na aktywność zawodową zarówno młodych osób, jak i ludzi przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Niska aktywność młodzieży na łomżyńskim rynku pracy (30,1%) spowodowana jest przede wszystkim nauką i uzupełnianiem kwalifikacji. Wprawdzie podnoszenie kwalifikacji zawodowych zwiększa szansę na rynku pracy, ale pod warunkiem, że kształcenie to odbywa się w kierunkach odpowiadającym zapotrzebowaniu. Oferty kształcenia zgłaszane przez działające w Łomży uczelnie nie zawsze idą w parze z faktycznym zapotrzebowaniem.

Kobiety stanowią prawie 48,1 % ogółu ludności; na 100 mężczyzn przypada ich 108,0. Współczynnik ten zmienia się w zależności od wieku. Liczebna przewaga mężczyzn występuje wśród ludności w wieku do 39 roku życia – na 100 mężczyzn przypada 95,9 kobiet, natomiast w wieku powyżej 39 lat współczynnik feminizacji wynosi 115,8, a w rocznikach 65 lat i więcej na 100 mężczyzn przypadają średnio 158,8 kobiety.

Społeczeństwo w Łomży wyraźnie starzeje się. Rezultatem zachodzących procesów demograficznych jest gwałtowne zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży (0–18 lat), tym samym następuje dalsze zmniejszenie udziału tej grupy osób w ogólnej liczbie ludności z 23,7 % w 2008r. do poziomu 21,2 % w 2009r. i 20,7 % w 2010r. Zmiany w strukturze wieku ludności oznaczają istotne wyzwania dla systemu zabezpieczenia społecznego. Starzenie się ludności oznacza konieczność zwiększenia transferów społecznych na rzecz tej grupy ludności (co wynika z potrzeby wypłaty emerytur, rent, usług zdrowotnych i opiekuńczych).

Duże zmiany dotyczą populacji w wieku tzw. produkcyjnym, który w Polsce oznacza kobiety w wieku 18-59 lat i mężczyzn w wieku 18-64 lat. Należy zauważyć, że osoby w wieku produkcyjnym stanowią zasoby siły roboczej na rynku pracy i z tego względu wielkość tej populacji jest szczególnie ważna. Odsetek osób w wieku zdolności do pracy (w ogólnej liczbie ludności) wyniósł:

w 2008r. – 67,4 %, w tym u kobiet 64,5 %, u mężczyzn 70,5%,

w 2009r. – 67,5 %, w tym u kobiet 64,3 %, u mężczyzn 70,9%,

w 2010r. – 67,4 %, w tym u kobiet 63,9 %, u mężczyzn 71,1%,

przy czym tempo przyrostu tej grupy ludności jest coraz wolniejsze. Wiek produkcyjny osiągają coraz mniej liczne roczniki 18-latków, a równocześnie występuje proces starzenia się zasobów siły roboczej powodowany coraz większą liczbą osób w wieku tzw. niemobilnym, czyli 50 lat i powyżej. W 2010r. udział ludności w tym wieku w ogólnej liczbie ludności w Łomży wynosił 32,2 %, podczas gdy w 2009r. – 31,3 % i w 2008r. – 30,3 %.

Od 2010 r. liczba kobiet w wieku produkcyjnym się zmniejsza, natomiast mężczyzn się zwiększa. Jednocześnie obserwowane jest dalsze zwiększanie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym, czyli tzw. emerytalnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej). W 2008r. udział tej grupy ludności w ogólnej populacji wyniósł 12,6 % (kobiet – 16,7 %, mężczyzn – 8,3 %), w 2009r. – 13,1 % (kobiet – 17,4 %, mężczyzn – 8,4 %) i w 2010r. – 13,6 % (kobiet – 18,2 %, mężczyzn – 8,6 %). Przy powyżej opisanych tendencjach demograficznych zatrzymanie na rynku pracy osób, które w okresie do 2020 r. będą zasilać grupę wieku 60-64 lata, (obecnie grupy wieku przedemerytalnego, a w perspektywie grupa wieku do 67 lat), nabiera szczególnej wagi.

Syntetycznym miernikiem obrazującym wydolność systemu zabezpieczenia społecznego jest współczynnik obciążenia demograficznego ogółem, pokazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Z perspektywy systemów zabezpieczenia społecznego istotne jest także to, jak kształtuje się współczynnik obciążenia osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku 60 lat i więcej; mężczyźni w wieku 65 lat i więcej), które są przede wszystkim beneficjentami różnego rodzaju świadczeń społecznych. W 2008r. na 100 osób w wieku produkcyjnym na terenie Łomży przypadało 48,4 osoby (54,9 kobiet i 41,9 mężczyzn) w wieku nieprodukcyjnym, w 2009r. odpowiednio – 48,2 osoby (55,4 kobiet i 41,1 mężczyzn), a w 2010r. odpowiednio – 48,4 osoby (56,5 kobiet i 40,6 mężczyzn). Według GUS wskaźnik ten w Polsce zmniejszył się w 2011, ale już od 2012 roku będzie systematycznie wzrastał (w Łomży wskaźnik ten już wzrósł w 2010r.).

Zmiany demograficzne obserwowane w ostatnich latach, w tym wzrost liczby urodzeń, mogą wskazywać na przełom w dotychczasowym rozwoju ludności na terenie działania PUP w Łomży. Jednakże perspektywa szybkiego wyjścia z depresji

urodzeniowej jest odległa. Niski poziom dzietności kobiet (urodzenia żywe w Łomży na 1000 ludności wyniosły w 2008r – 9,37, w 2009r. – 10,23 i w 2010r. – 10,04) i wysoki poziom tzw. emigracji zarobkowej powodują, że perspektywy rozwoju demograficznego nie są korzystne przede wszystkim z punktu widzenia rynku pracy i systemu zabezpieczenia społecznego.

W ostatnich latach bardzo wyraźnie rysuje się wysoki poziom bierności zawodowej wśród osób zamieszkałych w Łomży, co powoduje, że różnica pomiędzy populacjami aktywnych i biernych zawodowo zmniejsza się. Wzrost bierności zawodowej jest zjawiskiem wynikającym z jednej strony z przedłużania wejścia na rynek pracy przez osoby młode (kontynuowanie nauki), z drugiej zaś następuje w wyniku przechodzenia na emerytury, renty i świadczenia przedemerytalne przez coraz liczniejszą grupę osób, które nabywają uprawnienia do ww. świadczeń. Wart uwagi jest fakt, że współczynnik aktywności zawodowej w 2009r. wzrósł w porównaniu do 2008r. (37,70%) o 0,75 punktu procentowego i wynosił 38,45%, natomiast w 2010r. wzrósł w porównaniu do 2009r. o 1,27 punktu procentowego i wynosił 39,72%. Natomiast wskaźnik zatrudnienia dla Łomży – wynosił: w 2008r. – 32,23%, w 2009r. – 30,97% i w 2010r. – 31,89%. Niestety wskaźnik zatrudnienia i współczynnik aktywności zawodowej w Łomży pozostaje na bardzo niskim poziomie i zdecydowanie odbiega od średniej UE i kraju. W przypadku osób niemobilnych zasadniczy wpływ na niską wartość wskaźnika zatrudnienia była możliwość skorzystania przez nich z prawa do wcześniejszej emerytury, albo też z racji m.in. wieku i posiadanego stażu zawodowego możliwość nabycia uprawnień do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego.

Jedną z głównych cech bezrobocia w Łomży jest sezonowość - wzrost bezrobocia w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Rok 2011 był piątym z kolei (w 2012r. ta tendencja nadal się utrzymuje), w którym poziom rejestrowanego bezrobocia zmniejszył się już w kwietniu, ale od października notowane były sezonowe jego wzrosty. Przy czym spadek był znacznie większy niż w analogicznych poprzednich okresach pomimo, że liczba zarejestrowanych osób była jednak większa.

Liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w 2009r., 2010r., 2011r. i poszczególnych miesiącach 2012r. obrazuje Tabela nr 3 i wykres.

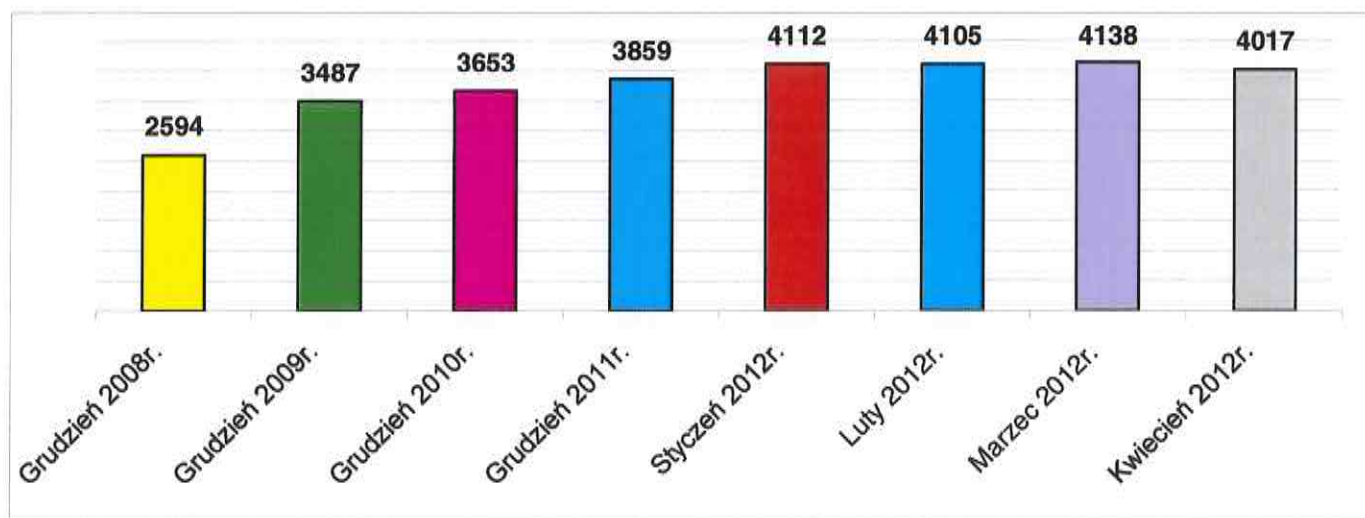
Tabela Nr 3

Liczba bezrobotnych z Łomży zarejestrowanych w PUP w 2009r., w 2010r., 2011r. oraz w kolejnych miesiącach 2012r.

Rok	Miesiące	Liczba bezrobotnych			
		Obszar działania PUP		w tym: Miasto Łomża	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
2008	grudzień	4 158	2 287	2 594	1 444
2009	grudzień	5 528	2 772	3 487	1 751
2010	grudzień	5 822	2 980	3 653	1 873
2011	grudzień	6 276	3 243	3 859	1 979
2012	styczeń	6 726	3 377	4 112	2 070
	luty	6 721	3 342	4 105	2 051
	marzec	6 689	3 341	4 138	2 070
	kwiecień	6 466	3 224	4 017	1 997

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 za 2008r., 2009r., 2010r., 2011r. oraz kolejne miesiące 2012r.

Liczba bezrobotnych z Łomży zarejestrowanych w PUP w 2009r., w 2010r., 2011r. oraz w poszczególnych miesiącach 2012r.

Wzrost poziomu bezrobocia rejestrowanego w Łomży po raz pierwszy od 3 lat zanotowano w końcu 2009 r. Wyniósł on wówczas aż 34,4 % w porównaniu do 2008r., a stopa bezrobocia zwiększyła się o 4,1 punktu. W kolejnych latach dynamika wzrostu przybierała na sile. W efekcie zachodzących zmian w końcu grudnia 2011r. w ewidencji zarejestrowanych było 3859 osób oczekujących na pomoc w znalezieniu pracy (tj. o 5,6% więcej niż w końcu 2010 r.), a stopa bezrobocia wyniosła 16,4%. Na koniec kwietnia liczba bezrobotnych wzrosła w stosunku do grudnia 2011r. o 158 osób, a stopa bezrobocia wyniosła 16,9% (stopa bezrobocia nie zweryfikowana przez GUS). Należy zauważyć, że bezrobocie wśród kobiet na koniec kwietnia 2012 roku znacznie zmalało w stosunku do marca 2012 roku. Związane jest to z tym, że kobiety, są bardziej aktywne w poszukiwaniu pracy niż mężczyźni.

Łomża zajmuje szóste miejsce w województwie podlaskim według stopy bezrobocia i pod względem ilości osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy województwa podlaskiego. Stopa bezrobocia na terenie działania urzędu na koniec marca 2012 (GUS jeszcze nie ogłosił danych za kwiecień 2012r.) jest wyższa o 2,6 punktu (17,3%) niż średnia stopa w województwie podlaskim (14,7%) i o 4,0 punktu niż średnia stopa w kraju (13,3%). Na podstawie danych przedstawionych w tabeli nr 4 widać, że PUP w Łomży potrzebuje wsparcia finansowego, aby móc złagodzić skutki tak wysokiego bezrobocia.

Tabela Nr 4

Bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy województwa podlaskiego oraz stopa bezrobocia stan w latach 2008 – 2011 i na dzień 31.03.2012r.

Treść	2008r.		2009r.		2010r.		2011r.		31.03.2012r.	
	liczba bezr.	stopa bezr.	liczba bezr.	stopa bezr.	liczba bezr.	stopa bezr.	liczba bezr.	stopa bezr.	liczba bezr.	stopa bezr.
POLSKA	1 473,8	9,5	1 892,7	12,1	1 954,7	12,4	1 982,7	12,5	2 141,9	13,3
WOJ. PODLASKIE	45,8	9,7	61,2	12,8	63,8	13,8	65,9	14,1	69,1	14,7
<i>Podregion białostocki</i>	17,9	9,3	26,1	13,2	27,9	14,1	28,4	14,2	30,0	14,9
Białostocki	5,0	11,1	7,6	16,4	8,1	17,6	8,1	17,5	8,5	18,3
Sokólski	3,8	12,2	4,4	14,2	4,6	16,5	4,8	17,0	4,9	17,3
m. Białystok	9,2	7,8	14,1	11,7	15,2	12,3	15,5	12,4	16,6	13,1
<i>Podregion łomżyński</i>	15,0	8,9	19,0	11,3	19,3	12,2	20,2	12,7	21,3	13,2
Bielski	1,6	6,3	2,1	8,2	2,1	9,6	2,1	9,4	2,2	9,6
Hajnowski	1,7	8,2	2,4	11,7	2,1	12,1	2,0	11,7	2,1	12,0
Kolneński	2,4	15,0	3,0	18,4	3,1	18,9	3,1	19,1	3,2	19,4
Łomżyński	1,6	8,1	2,0	10,4	2,2	11,6	2,4	12,7	2,6	13,3
m. Łomża	2,6	11,1	3,5	15,2	3,7	15,8	3,9	16,4	4,1	17,3
PUP Łomża	4,2	9,7	5,5	13,0	5,9	13,9	6,3	14,8	6,7	15,5
Siemiatycki	1,2	6,1	1,4	7,3	1,6	9,4	1,6	9,7	1,8	10,6
Wysokomazowiecki	1,7	6,6	1,9	7,2	2,1	8,0	2,3	8,7	2,4	8,9
Zambrowski	2,2	12,2	2,7	14,5	2,5	14,7	2,7	15,6	3,0	16,7
<i>Podregion suwalski</i>	12,8	11,7	16,0	14,5	16,5	15,6	17,3	16,2	17,7	16,5
Augustowski	3,4	14,1	3,9	16,1	4,0	18,7	4,1	19,1	4,3	19,8
Grajewski	3,1	14,8	3,9	19,9	4,2	23,1	4,2	23,0	4,2	22,9
Moniecki	1,4	8,6	1,7	10,6	1,8	12,0	2,0	12,9	2,1	13,3
Sejneński	1,5	17,5	1,7	18,9	1,7	18,9	2,1	22,2	1,8	20,1
Suwalski	1,0	6,8	1,3	9,3	1,3	9,7	1,4	9,9	1,5	10,7
m. Suwałki	2,5	9,6	3,6	13,0	3,4	12,2	3,5	12,5	3,8	13,1

Źródło: www.stat.gov.pl., obliczenia własne

3. Sytuacja na rynku pracy osób w wieku do 30 roku życia.

O tym, że najtrudniej na rynku pracy mają młodzi dopiero zaczynający karierę mówi się od paru lat. Są to osoby wykształcone, ale brak im doświadczenia. Na całym świecie bezrobocie wśród ludzi młodych jest wyższe niż przeciętne. W pewnym sensie to normalne. Młodzi mają zwykle wsparcie rodziny, więc nie muszą intensywnie szukać pracy. Wolny czas poświęcają na podnoszenie kwalifikacji, poszukują lepszych ofert lub po prostu przedłużają sobie beztrudną młodość. Ale jeśli "młode bezrobocie" przekracza 25 proc. - a tak się dzieje obecnie na terenie Łomży - sytuacja staje się poważna.

Ludzie młodzi stanowią znaczącą grupę społeczeństwa, która może odegrać ważną rolę w społecznym i gospodarczym rozwoju regionów. Jednakże ich aktywność społeczna i zawodowa jest mocno zróżnicowana. Z jednej strony występuje grupa młodych osób, dla których trwające przeobrażenia tworzą duże możliwości zdobycia i utrwalenia dobrej pozycji społecznej, zawodowej, bytowej oraz samorealizacji, z drugiej zaś są młodzi ludzie, którzy - mimo posiadanego wykształcenia i chęci podjęcia pracy - mają ograniczone szanse na pracę, własne mieszkanie, samorealizację.

Przystępując do szczegółowej analizy sytuacji na rynku pracy ludzi młodych na terenie Łomży należy podkreślić, że grupa ta jest niejednorodna. Zbiorowość osób młodych, określonych tu jako ludność w wieku 18-30 lata, jest zróżnicowana pod względem wieku, poziomu ukończonego wykształcenia i kontynuowanej edukacji, co ma związek z poszczególnymi grupami

(kohortami) osób w danym wieku przechodzącymi przez wspólne lub wybrane typy edukacji, ściśle ze sobą skorelowane i ustawione w odpowiedniej kolejności.

Część osób w wieku 18-24 lat aktywizuje się na rynku pracy po raz pierwszy w ramach praktyk szkolnych, część wkracza już w pełni samodzielnie na rynek pracy tuż po ukończeniu ustawowego wieku edukacji szkolnej, kończąc naukę na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej lub szkoły średniej, część kontynuuje naukę na kolejnych szczeblach edukacji, stopniowo wchodząc na rynek pracy po ukończeniu określonego typu szkoły.

W analizowanej zbiorowości ludzi młodych, grupa wieku 25-29 lat, to w zdecydowanej większości są już osoby, które ukończyły edukację formalną w ramach pewnego ciągłego cyklu nauki. Co zatem oczywiste dla tak zdefiniowanej całej zbiorowości osób młodych (18-29 lata), wraz z wiekiem wzrasta zarówno populacja aktywnych na rynku pracy, w tym pracujących, jak i wskaźniki opisujące zarówno poziom aktywności zawodowej, jak i zatrudnienia. Natomiast wskaźnik natężenia bezrobocia jest najwyższy dla zbiorowości osób w wieku 18-24 lat, co wynika z aktywizacji (wkroczenia po raz pierwszy na rynek pracy) grupy osób kończących naukę. W miarę przechodzenia do starszej grupy wieku, stopa bezrobocia obniża się, co wynika po części z podejmowania pracy przez te osoby, a częściowo, z powrotu do bierności zawodowej – ze względu m.in. na kontynuowanie dalszej edukacji lub podejmowanie obowiązków rodzinnych.

Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych z Łomży, w tym osób bezrobotnych do 30 roku życia oraz strukturę wiekową w ostatnich latach przedstawia tabela nr 5 i 6.

Tabela Nr 5

Liczba bezrobotnych z Łomży do 30 roku życia w latach 2009 – 2011 i w I kwartale 2012r.

Rok	Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych do 30 roku życia		Udział bezrobotnych do 30 roku życia do ogółem bezrobotnych %	Stopa bezrobocia %
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety		
2009	3 487	1 751	1 323	680	37,9	15,2
2010	3 653	1 873	1 389	750	38,0	15,8
2011	3 859	1 979	1 395	776	36,1	16,4
31.03.2012r.	4 138	2 070	1 510	817	36,5	17,3

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 za grudzień 2009r., 2010r., 2011r. i I kwartał 2012r. 2012r., obliczenia własne.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyodrębniła i objęła dodatkowymi działaniami grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Należy do nich m.in. bezrobotni do 25 roku życia. Wysoki poziom bezrobocia ludzi młodych do 30 roku życia, który począwszy od 2009r. dynamicznie rośnie, skutkuje wzrostem odsetek tej populacji w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP w Łomży. W końcu marca 2012r. osoby do 30 roku życia stanowiły 36,5 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na terenie działania urzędu w 2011r. odsetek ludzi młodych w ogólnej zbiorowości bezrobotnych zmniejszył się w stosunku do końca 2010 roku o 1,9 punktu procentowego, przy czym liczebność tej grupy bezrobotnych wzrosła o 6 osób, tj. o 0,4 %. Taka sama sytuacja miała miejsce także w 2010r. i 2009r. Na koniec marca 2012r. liczba bezrobotnych do 30 roku życia wzrosła o 115 osób (tj. o 8,2%) w stosunku do końca 2011r. Zjawisko zwiększania się liczby bezrobotnych w latach 2009 – marzec 2012 zaobserwowano także w grupie bezrobotnych kobiet.

Tabela Nr 6

Struktura wiekowa bezrobotnych w Łomży.

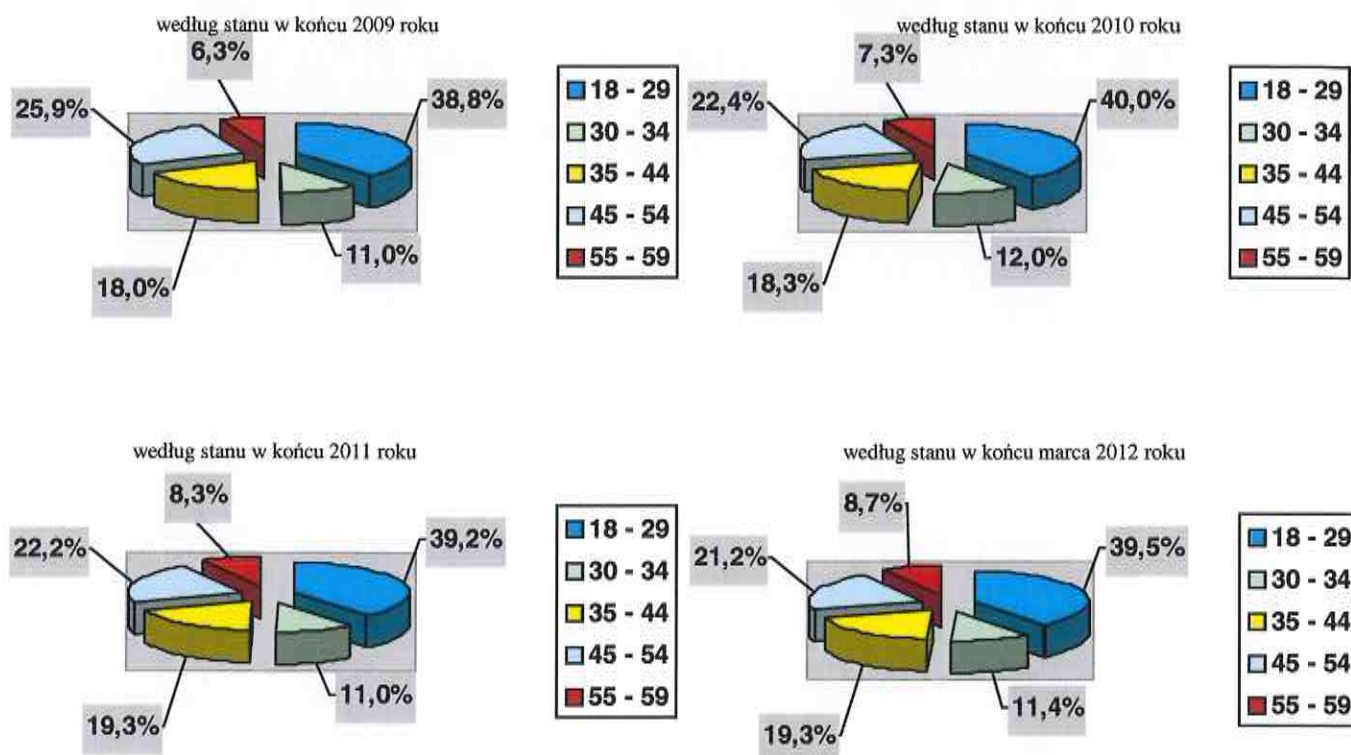
Wiek	2009r.		2010r.		2011r.		31.03.2012r.		2009r.		2010r.		2011r.		31.03.2012r.	
	Liczba bezrobotnych								Struktura wiekowa bezrobotnych (%)							
	R	K	R	K	R	K	R	K	R	K	R	K	R	K	R	K
18 - 29	1 323	680	1 389	750	1 395	776	1 510	817	37,9	38,8	38,0	40,0	36,1	39,2	36,5	39,5
30 - 34	343	193	404	224	408	217	451	235	9,8	11,0	11,1	12,0	10,6	11,0	10,9	11,4
35 - 44	586	315	618	343	664	381	726	400	16,8	18,0	16,9	18,3	17,2	19,3	17,5	19,3
45 - 54	898	453	829	420	882	440	895	438	25,8	25,9	22,7	22,4	22,9	22,2	21,6	21,2
55 - 59	283	110	341	136	422	165	455	180	8,1	6,3	9,3	7,3	10,9	8,3	11,0	8,7
60 - 64	54	x	72	x	88	x	101	x	1,5	x	2,0	x	2,3	x	2,4	x
Razem	3 487	1 751	3 653	1 873	3 859	1 979	4 138	2 070	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

w tym:

18 - 24	754	399	763	420	726	409	782	406	21,6	22,8	20,9	22,4	18,8	20,7	18,9	19,6
25 - 29	569	281	626	330	669	367	728	411	16,3	16,0	17,1	17,6	17,3	18,5	17,6	19,9

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 Załącznik nr 1 za IV kwartał 2009r., 2010r., 2011r. i za I kw. 2012r., oraz obliczenia własne

STRUKTURA WIEKOWA BEZROBOTNYCH Kobiet W ŁOMŻY

Dokonując analizy bezrobotnych kobiet według wieku należy stwierdzić, iż liczba zarejestrowanych kobiet także od 2009r. wzrasta. W końcu marca 2012 roku największa liczba bezrobotnych kobiet w Łomży jest w wieku do 30 roku życia. Jest to grupa licząca 817 osób, co stanowi 39,5% ogółu bezrobotnych kobiet. Drugą najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku powyżej 45 roku życia, licząca 438, co stanowi 21,2% ogółu bezrobotnych kobiet.

Przyczyny trudności kobiet z uzyskaniem zatrudnienia – to między innymi:

- 1/ struktura ofert pracy /dominują oferty pracy w zawodach typowo męskich – prace budowlane, zawody techniczne: mechanicy, spawacze, operatorzy maszyn do produkcji, maszyn budowlanych,, kierowcy, maszyny budowlane/;
- 2/ niski poziom kwalifikacji kobiet /brak specjalistycznej wiedzy, nawet jeśli kobieta posiada wykształcenie średnie czy wyższe, to brakuje jej specjalistycznych, konkretnych umiejętności lub uprawnień zawodowych wymaganych przez pracodawcę/;
- 3/ przyczyny społeczne: rola kobiety w rodzinie - koncentrowanie się na opiece nad dzieckiem/dziećmi, pracach domowych, organizacji życia domowników powoduje, że wiele pań ma obawy, jak rodzina będzie funkcjonować, kiedy one będą poza domem 8 – 10 godzin /licząc dojazdy do pracy/, kto sprzątnie, kto ugotuje, w skrajnych przypadkach – „nie może podjąć pracy, bo musi dopilnować dziecko, które zdaje maturę” .

Tabela nr 7 przedstawia strukturę bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy w Łomży, w tym osób do 30 roku życia. Z analiz przeprowadzonych przez pracowników Urzędu wynika, iż w grupie osób bezrobotnych do 30 roku życia przeważają osoby, które nie posiadają doświadczenia zawodowego (aż 35,2% w marcu 2012r.), lub doświadczenie to jest niewielkie (do 5 lat pracy – 59,2%), niewystarczające lub nieadekwatne do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców. Jest to bardzo niepokojące zjawisko utrzymujące się od 2009r., ponieważ ta część młodych mieszkańców naszego regionu swój start zawodowy rozpoczyna od statusu bezrobotnego.

Tabela Nr 7

Struktura bezrobotnych do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy w latach 2009 – 2011 i na dzień 31.03.2012r.

Opis	2009r.		2010r.		2011r.		31.03.2012r.		
	Bezrobotni ogółem	do 30 roku życia	Bezrobotni ogółem	do 30 roku życia	Bezrobotni ogółem	do 30 roku życia	Bezrobotni ogółem	do 30 roku życia	
	Razem	Razem	Razem	Razem	Razem	Razem	Razem	Razem	
Czas pozostawania bez pracy	do 1	352	147	377	164	348	139	336	177
	1 - 3	818	399	783	355	670	281	649	279
	3 - 6	637	275	609	293	653	311	846	316
	6 - 12	768	298	698	263	713	250	750	319
	12 - 24	492	151	762	249	820	287	830	265
	pow. 24	420	53	424	65	655	127	727	154

Wykształcenie	wyższe	434	288	515	343	593	384	614	378
	policealne i śr. zaw.	913	357	952	356	964	325	1 006	352
	średnie ogól.	365	220	382	251	396	248	435	263
	zasad. zaw.	867	204	882	203	944	205	1 015	227
	gimnaz. i poniżej	908	254	922	236	962	233	1 068	290
Staż pracy ogółem	do 1 roku	499	308	547	349	563	354	625	419
	1 - 5	722	406	808	439	853	436	931	475
	5 - 10	443	73	513	71	537	74	598	81
	10 - 20	604	5	548	2	614	2	635	3
	20 - 30	460	x	465	x	495	x	524	x
	pow. 30	106	x	104	x	126	x	156	x
	bez stażu	653	531	668	528	671	529	669	532
Razem	3 487	1 323	3 653	1 389	3 859	1 395	4 138	1 510	

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 Załącznik nr 1 za IV kwartał 2009r., 2010r., 2011r. i I kwartał 2012r.

Osoby młodsze są zdecydowanie lepiej wykształcone niż pozostali bezrobotni. W końcu marca 2012r. wśród bezrobotnych do 30 roku życia 25,0% posiadało wykształcenie wyższe, a kolejne 23,3 % legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Ukończenie studiów wyższych nie jest niestety gwarancją znalezienia zatrudnienia w Łomży. Niejednokrotnie okazuje się bowiem, że wiedza i umiejętności nabyte podczas studiów nie pokrywają się z wymaganiami i oczekiwaniami łomżyńskiego rynku pracy.

Wyższe wykształcenie jest dziś raczej warunkiem sine qua non (niezbędnym, nieodzownym) niż gwarantem zatrudnienia. Przestało być atutem, bo większość młodych ludzi z każdego rocznika bez trudu dostaje się na studia. Według raportu OECD - Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (*Organization for Economic Co-operation and Development* – organizacja międzynarodowa o profilu ekonomicznym skupiająca 34 wysoko rozwinięte i demokratyczne państwa) w Polsce tytuł magistra uzyskało procentowo najwięcej osób na świecie. „Studiująca masa, więc wartość dyplomu drastycznie spadła. Studia nie są już przeznaczone dla ludzi inteligentnych, tylko przeciętnych. Przeciętnie inteligentnych, przeciętnie utalentowanych i przeciętnie zmotywowanych – czytamy w raporcie – Magister jest dziś wart mniej niż przedwojenny maturzysta. Trudno oczekiwać, żeby ktoś traktował poważnie tytuł uzyskany na studiach, gdzie wystarczy zapłacić, przekleić parę rzeczy z internetu, zdać prymitywne testy i odebrać dyplom”.

Według badań statystycznych w PUP w Łomży, zjawiska bieżących rejestracji (napływu) i wyłączeń (odpływu) z ewidencji, w ciągu lat 2009 – marzec 2012 wykazują systematyczną tendencję malejącą i podlegają silnym wahaniom sezonowym. Jedyne w 2010r. „odpływ” z bezrobocia w stosunku do pozostałych okresów był wyraźnie większy. Wiązało to się z pozyskaniem przez Urząd w tym roku bardzo wysokich środków finansowych na aktywne formy. „Napływ” do bezrobocia wyraźnie nasilał się już we wrześniu każdego roku, z apogeum w styczniu następnego roku, natomiast „odpływ” z bezrobocia najsłabszy był w grudniu i styczniu, a najsilniejszy w kwietniu.

Znacznie większe amplitudy wahań sezonowych „napływu” i „odpływu” do/z bezrobocia odnotowano dla mężczyzn niż dla kobiet. W przypadku kobiet największe nasilenie „napływu” do bezrobocia występowało w styczniu każdego roku, a także w lipcu, czego powodów można upatrywać w terminowości umów o pracę kończących się często w połowie i na koniec roku. Wysoki „napływ” bezrobotnych kobiet miał miejsce także w październiku, co - podobnie, jak w przypadku mężczyzn - wiąże się z zakończeniem obowiązywania umów dotyczących prac sezonowych. Tabela nr 8 przedstawia „napływ” i przyczyny „odpływu” z bezrobocia osób z Łomży, w tym osób do 30 roku życia w latach 2009 – marzec 2012.

Tabela Nr 8

„Napływ” i przyczyny „odpływu” z bezrobocia osób z Łomży, w tym do 30 roku życia w okresie 2009 – 2011 i w I kwartale 2012r.

Wyszczególnienie		Bezrobotni ogółem				do 30 roku życia					
		2009r.	2010r.	2011r.	I kw. 2012r.	2009r.	2010r.	2011r.	I kw. 2012r.		
"Napływ"		4 908	4 664	4 110	1 140	2 478	2 337	1 910	531		
"Odpływ"		4 015	4 498	3 904	861	1 947	2 185	1 819	391		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy od początku roku	1 868	2 225	1 974	427	855	1 005	871	179		
	z tego	niesubsydiowanej	1 267	1 545	1 716	330	579	717	757	156	
		subsydiowanej	601	680	258	97	276	288	114	23	
		z tego	prac interwencyjnych	185	175	102	40	90	91	53	9
			robót publicznych	151	206	64	35	52	78	18	7
			podjęcia działalności gospodarczej	164	143	32	8	82	53	13	2

	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	100	156	60	14	52	66	30	5
	inne	1	0	0	0	0	0	0	0
	rozpoczęcia szkolenia	140	128	39	34	56	61	17	11
	rozpoczęcia stażu	428	434	204	115	382	373	158	84
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	45	48	36	11	6	6	0	0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	50	59	42	9	38	38	20	3
	nie potwierdzenia gotowości do pracy	1 051	1 077	987	151	458	536	555	84
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	291	345	338	44	120	135	136	16
	podjęcia nauki	8	4	19	0	9	3	17	0
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	22	26	42	6	4	5	13	0
	innych	112	152	223	64	19	23	32	14

Źródło: MPiPS-01 za lata 2009-2011 i I kwartał 2012r.

Odnosząc się do płynności bezrobocia, poziom nowych rejestracji wśród osób do 30 roku życia, był wyższy niż skala odpływu z bezrobocia. Należy podkreślić, że zarówno „napływ”, jak i „odpływ” z bezrobocia osób młodych jest bardzo wysoki, w stosunku do wielkości populacji bezrobotnych w tej grupie. Oznacza to, że w ewidencji prowadzonej przez Urząd przewija się bardzo duża rzesza młodych ludzi.

W ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych:

- w 2009r. osoby do 30 roku życia stanowią 50,5%,
- w 2010r. osoby do 30 roku życia stanowią 50,1%,
- w 2011r. osoby do 30 roku życia stanowią 46,5%,
- w I kw. 2012r. osoby do 30 roku życia stanowią 46,6%.

W ogólnej liczbie osób wyłączonych z ewidencji:

- w 2009r. osoby do 30 roku życia stanowią 48,5%,
- w 2010r. osoby do 30 roku życia stanowią 48,6%,
- w 2011r. osoby do 30 roku życia stanowią 46,6%,
- w I kw. 2012r. osoby do 30 roku życia stanowią 45,4%.

Ciężka sytuacja na łomżyńskim rynku pracy popycha co aktywniejsze jednostki do szukania szczęścia w innych zakątkach kraju, jak również za granicą. W efekcie w Łomży spada liczba ludności. Oferty kształcenia zgłaszane przez działające w pobliżu Łomży uczelnie nie zawsze idą w parze z faktycznym zapotrzebowaniem, dlatego też młodzi ludzie z tych terenów wyjeżdżają rozpoczynając studia w większych ośrodkach miejskich (Warszawa, Olsztyn, Białystok) i zwykle tam już zostają, a tylko nieliczni decydują się na powrót. Ponadto coraz więcej osób nie mając perspektyw na znalezienie pracy na terenie swego miejsca zamieszkania, ani też w sąsiednich powiatach, wyjeżdża za granicę – popularne kierunki to Wielka Brytania, Irlandia, Niemcy, Belgia, Holandia, Norwegia, Włochy

Podstawowym powodem wyłączeń młodych ludzi z ewidencji bezrobotnych były podjęcia pracy oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy. Urząd w miarę swoich możliwości oferował młodym osobom pracę lub obejmował działaniami aktywizującymi. Jednak nadal, czy to ze względu na brak zgodnej z oczekiwaniami pomocy, czy z uwagi na inne względy, osoby młode są nadreprezentowane wśród bezrobotnych, którzy odmówili bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy, czy też nie potwierdzili gotowości do pracy.

W I kwartale 2012r. różnego rodzaju aktywnymi programami rynku pracy objętych zostało 118 bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 30,2% odpływu bezrobotnych w tym okresie. W 2011r. na aktywne formy zostało skierowanych 289 bezrobotnych, co stanowiło 15,9% odpływu bezrobotnych, w 2010r. – 722, tj. 33,0% odpływu bezrobotnych, a w 2009r. – 714, co stanowiło 36,7% odpływu. W związku ze zmieniającą się strukturą zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych systematycznie zwiększała się w 2009 i 2010 roku liczba aktywizowanych osób do 30 roku życia, natomiast w 2011r. i 2012r. następuje spadek. Związane jest to z drastycznym ograniczeniem przez rząd środków na aktywizację bezrobotnych.

W ogólnej liczbie osób skierowanych w ramach aktywnych form najwięcej osób młodych zostało skierowanych na staż. Do odbywania stażu kierowane były osoby bezrobotne do 25 roku życia, a także osoby, które w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej nie ukończyły 27 roku życia. Osoby te w:

- 2009r. stanowią 89,3% ogólnej liczby osób wyłączonych z tytułu podjęcia stażu,
- 2010r. stanowią 85,9% ogólnej liczby osób wyłączonych z tytułu podjęcia stażu,
- 2011r. stanowią 77,5% ogólnej liczby osób wyłączonych z tytułu podjęcia stażu ,
- I kw. 2012r. stanowią 73,0% ogólnej liczby osób wyłączonych z tytułu podjęcia stażu.

Pracodawca nie ma obowiązku zatrudnienia stażysty po odbyciu stażu. Nasze ostatnie dane statystyczne odnośnie mierzalnej efektywności staży wynoszą ok. 68,0%. Jest to ilość stażystów, którzy znajdują zatrudnienie u pracodawcy, do którego zostali skierowani na staż.

W opinii społecznej panuje przekonanie, że staże to raczej "przeczekanie" niż normalna praca, a czas w ich ramach spędzony mija na bezproduktywnym parzeniu kawy i kserowaniu dokumentów. I choć jest to pogląd stereotypowy, to taki model stażu często znajduje odzwierciedlenie w rzeczywistości. Firmy, które nie wykorzystują potencjału swoich stażystów, nie dając im szansy na zaprezentowanie własnych umiejętności, często po prostu nie wiążą przyszłości z takimi osobami. Bywa też i tak, że osoby na stażu są postrzegane jako te, które na razie nic nie potrafią, więc nie można zlecać im żadnych odpowiedzialnych zadań. Pracodawca jest przekonany, że zrobił już wystarczająco dużo biorąc taką osobę pod swoje skrzydła i dając jej możliwość odbycia stażu. Jest jednak i druga strona medalu. Młodzi ludzie często szukają zatrudnienia w firmach, w których nie będą nadmiernie eksploatowani i spokojnie będą mogli odliczać dni do zakończenia stażu. W tym przypadku reguły gry są jasne - stażysta kończy staż, zamieszcza kolejny wpis w swoim CV, po czym odchodzi z kwitkiem.

Zupełnie inaczej wygląda sytuacja w przypadku firm, które czas stażu traktują jako sprawdzenie kandydata, ale przede wszystkim jako inwestycję w potencjalnego pracownika. Zwykle poszukiwanie takiego stażysty nie różni się od poszukiwania osoby na etat. Przeprowadzane są kilkuetapowe rozmowy kwalifikacyjne, sprawdza się wiedzę, doświadczenie, motywację i predyspozycje zawodowe. Osoba, która pomyślnie przechodzi proces rekrutacji zostaje zatrudniona na stażu i od tego momentu pracuje prawie tak, jak każdy inny pracownik firmy. Taki stażysta jest powoli wdrażany w system pracy, zostaje mu przydzielony zakres zadań i obowiązków, z których później jest rozliczany. Staje się więc jednym z członków zespołu. Do głównych zadań stażysty należy przede wszystkim pomoc w osobom przełożonym, ale również aktywna praca "na własny rachunek". W przypadku firm rekrutacyjnych do takich zadań mogą należeć, m.in.: wykonywanie przydzielonego projektu, wyławianie talentów, czy przeprowadzanie rozmów z potencjalnymi kandydatami. Osoba aktywnie uczestnicząca w życiu firmy, ma możliwość przekonania się o swojej wartości, predyspozycjach zawodowych, ale także o brakach, nad którymi musi popracować. Aktywności zawodowa w roli stażysty pozwala przekonać się, czy system pracy, który panuje w danej firmie, odpowiada oczekiwaniom. Czas poświęcony firmie pozwala w końcu, zweryfikować plany dotyczące własnej ścieżki kariery.

Zdarza się, że dobry stażysta, wypełniający bez zarzutu swoje obowiązki, nie zostaje zatrudniony w firmie. Przyczyny mogą być różne i często są zależne od ogólnej kondycji firmy, a nie starań samego kandydata. Jednak niezależnie od tego, czy praca stażysty kończy się zatrudnieniem, czy też nie, aktywne uczestnictwo w funkcjonowaniu firmy może przynieść jedynie korzyści, a na pewno jest to idealnym początkiem kariery zawodowej. W wyborze odpowiednich praktyk zawodowych warto kierować się przede wszystkim profilem firmy. Jeśli dana firma specjalizuje się w dziedzinie, w której kandydat jest wykwalifikowany, to istnieje możliwość zweryfikowania wiedzy teoretycznej (zdobytej na studiach) z praktyczną. W takim przypadku wzrasta również szansa aktywnej pracy kandydata, bo dzięki nabytej wiedzy, dla potencjalnego pracodawcy staje się on bardziej wiarygodny.

W każdej firmie staże wyglądają inaczej i odbywają się na innych warunkach. Każda firma ma innego szefa i zupełnie inną strukturę personalną. Jednak warto dotożyć wszelkich starań, aby nowa osoba w firmie czuła się bezpiecznie i komfortowo. Tylko wtedy będzie ona skłonna wykazać się w różnych dziedzinach pracy, wykorzystując przy tym cały swój potencjał i zaangażowanie. Aktywne działanie stażysty stanowi bowiem korzyść dla obu stron. Stażysta dzięki swojej pracy nabiera doświadczenia i weryfikuje wyobrażenie o własnych możliwościach zawodowych, natomiast firma zyskuje zwykle dobre efekty jego pracy, w postaci wykonanych zadań i zrealizowanych projektów. Osoby będące stażystami, to z założenia ludzie młodzi, dynamiczni, pełni pomysłów i chęci działania. Dlatego czas stażu warto potraktować jako inwestycję, która w przyszłości zapoczątkuje w postaci dobrego pracownika.

Kryzys gospodarczy najmocniej uderzył w młodych ludzi, wkraczających dopiero na rynek pracy. Łomżyńscy pracodawcy redukując swoje koszty rzadko przyjmują nowych pracowników, a jeżeli zatrudniają to najczęściej osoby z doświadczeniem. Natomiast przy zwolnieniach w pierwszej kolejności rezygnują z młodych, którym brakuje jeszcze doświadczenia. Jak napisał Marek Rabij – „kryzys bije w młodzież. Młodzi ludzie są ostatni w kolejce do zatrudnienia, pierwsi do zwolnienia”. Stąd też niewielka ilość ofert pracy, które wpływają do PUP w Łomży poczynawszy od 2009 roku. O pomoc w znalezieniu zatrudnienia zwraca się do urzędów pracy liczne grono młodych osób, podczas gdy liczba ofert pracy okazuje się być wysoce niewystarczająca. Zdecydowanie zbyt mała jest liczba powstających miejsc pracy i konieczne jest ich kreowanie w inny sposób – stąd zachęcanie młodych ludzi do samozatrudnienia. Z drugiej strony potrzebne są również impulsy dla pracodawców, skłaniające ich do zatrudniania młodych, ale bardzo dobrze wykształconych osób bezrobotnych. Pracodawcy deklarują gotowość do zatrudnienia osób, które uzyskują konieczne kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach lub też nabeżdą doświadczenie zawodowe na stanowisku pracy.

W 2011 roku do Urzędu wpłynęło z Łomży 1020 ofert pracy, tj. o 67 mniej niż w roku 2010 i o 168 mniej niż w 2009r. W I kwartale 2012r. wpłynęło 279 ofert pracy, co stanowi 77,3% wszystkich pozyskanych ofert. Liczbę ofert pracy pozyskanych w latach 2009 – 2011 i w I kwartale 2012r. przedstawia tabela nr 9.

Tabela nr 9 Liczba ofert pracy pozyskanych w latach 2009 – 2011 i w I kwartale 2012r.

Wyszczególnienie	Oferty pozyskane w 2009 roku		Oferty pozyskane w 2010 roku		Oferty pozyskane w 2011 roku		Oferty pozyskane w I kwartale 2012 roku	
	Ogółem	Łomża	Ogółem	Łomża	Ogółem	Łomża	Ogółem	Łomża
Ogółem	1 659	1188	1 466	1097	1 327	1020	361	279

Źródło: MPiPS-01 za lata 2009-2011 i I kw. 2012r.

W planowaniu działań w odniesieniu do lokalnego rynku pracy podstawę stanowi bieżąca analiza ofert pracy. Tabela nr 10 jest zestawieniem ofert pracy i informacji o zapotrzebowaniu na zawody i specjalności najbardziej poszukiwanych na lokalnym rynku pracy w 2011 r. (zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności).

W 2011 roku do urzędu pracy w Łomży zgłoszono 1020 ofert pracy z miasta. Było to 76,9% wszystkich ofert jakimi dysponował urząd w tym okresie. Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 30,7% i było ich 313. Oferty subsydiowane stanowiły 40,8% i było ich 541, a w mieście odpowiednio 30,7% i 313. Na koniec 2011 roku urząd pracy w Łomży dysponował 21 ofertami pracy, w tym żadna nie była niewykorzystana dłużej niż miesiąc. Na prace interwencyjne zgłoszono 102 miejsca pracy, a na roboty publiczne 64. Wśród zgłoszonych propozycji miejsc pracy 88 ofert skierowanych było do osób niepełnosprawnych z czego 22,7% czyli 20 było subsydiowanych ze środków PFRON –u.

Z przytoczonych powyżej danych wynika, że sytuacja na rynku pracy w Łomży jest wciąż bardzo trudna i jest pochodną kryzysu gospodarczego na świecie, a bezpośrednio wyhamowania rozwoju krajowej ekonomii. Większość podmiotów gospodarczych pozostawało w trudnej kondycji finansowej. Pracodawcy nie tworzyli samodzielnie nowych miejsc pracy. Ich wysiłek skierowany był na utrzymanie firmy najczęściej poprzez ograniczanie zatrudnienia bądź pozyskiwanie wsparcia finansowego. Drugim, bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację lokalnego rynku pracy jest brak inwestora strategicznego i wiodącego sektora gospodarki na terenie miasta i w okolicy.

Tabela Nr 10.

Struktura i liczba ofert pracy wg wybranych zawodów w mieście Łomża w 2011 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2011 roku	Struktura ofert zgłoszonych w 2011 roku w %	Liczba bezrobotnych na koniec 2011 roku	Napływ bezrobotnych w 2011 roku	Szansa na podjęcie pracy 4:6
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	120	11,76	38	50	3,16
2.	"814204"	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	89	8,72	1	3	89,00
3.	"522301"	Sprzedawca*	49	4,80	318	302	0,15
4.	"515303"	Robotnik gospodarczy	34	3,33	19	22	1,79
5.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	33	3,24	12	14	2,75
6.	"411004"	Technik prac biurowych*	32	3,14	50	35	0,64
7.	"911207"	Sprzątaczką biurowa	21	2,06	34	21	0,62
8.	"933301"	Ładowacz	21	2,06	1	1	21,00
9.	"932913"	Sortowacz	20	1,96	1	1	20,00
10.	"931301"	Robotnik budowlany	18	1,76	63	62	0,28
11.	"334306"	Technik administracji*	17	1,67	7	10	2,43
12.	"341204"	Opiekunka środowiskowa*	17	1,67	0	0	MAX
13.	"432103"	Magazynier	16	1,57	29	42	0,55
14.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	16	1,57	37	42	0,43
15.	"711502"	Cieśla szalunkowy	15	1,47	1	4	15
16.	"711202"	Murarz*	14	1,37	52	53	0,27
17.	"331301"	Księgowy	12	1,18	16	13	0,75
18.	"241202"	Doradca finansowy	11	1,08	2	2	5,50
19.	"512001"	Kucharz*	11	1,08	36	31	0,30
20.	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	11	1,08	0	0	MAX
21.	"711404"	Zbrojarz	11	1,08	2	5	5,50
22.	"941201"	Pomoc kuchenna	11	1,08	19	18	0,58
23.	"441203"	Listonosz	10	0,98	2	2	5,00
24.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	10	0,98	4	7	2,50
Ogółem			619	60,69	744	740	0,83

Źródło: Dane statystyczne źródłowe z Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży dla Miasta Łomża na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS – 01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2011 rok”, obliczenia własne

*- oznacza zawody szkolne

Analizę zgłoszonych ofert pracy wykonano wg zawodów i specjalności, w myśl, że pracodawcy poszukują pracowników posiadających ściśle określone umiejętności bądź uprawnienia. Wybrano więc 24 zawody, w których zgłoszono najwięcej

propozycji pracy, ale nie mniej niż 10 ofert pracy, których udział w ogólnej liczbie nie był mniejszy niż 0,98%. Pozyskane w 2011 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Łomży oferty pracy były tak samo różnorodne jak różnorodne były kwalifikacje bezrobotnych. Uzasadnia to fakt, że 24 (5,1% występujących w mieście) zawodów i specjalności „zagospodarowuje” prawie 61% wszystkich dostępnych w ubiegłym roku ofert pracy z terenu Łomży, a największa liczba ofert jaka została zgłoszona dla zawodu robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, stanowiła tylko 11,76% wszystkich dostępnych ofert pracy w tym okresie. Należy również dodać, że duża część tych propozycji pracy była wspierana środkami z Funduszu Pracy.

W omawianym okresie najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 120, operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzywa sztucznego – 89, sprzedawca – 49, robotnik gospodarczy – 34, przedstawiciel handlowy – 33, technik prac biurowych – 32 (większość wspierana środkami Funduszu Pracy w ramach organizacji staży), sprzątaczką biurową i ładowacz po 21 propozycji pracy, sortowacz – 20. W pozostałych zawodach notowano mniej niż 20 ofert pracy, a ich udział w ogólnej liczbie propozycji zatrudnienia nie przekraczał 2,0%.

Z analizy porównawczej wcześniejszych opracowań wynika, że najwięcej ofert na miejskim rynku pracy pojawia się w tych samych zawodach. Należy również podkreślić, że większość z nich to zapotrzebowanie na pracowników o niższych kwalifikacjach. Występowanie dużej liczby ofert pracy w zawodach: technik prac biurowych i pozostali pracownicy obsługi biurowej wiąże się z bardzo dużą ilością staży organizowanych u lokalnych pracodawców. Są to miejsca pracy subsydiowane, które tylko w około 1/3 stają się stałymi miejscami pracy po zakończeniu programu.

Z danych zawartych w Tabeli nr 10 wynika, że relatywnie najwięcej ofert pracy pojawiło się na rynku pracy miasta Łomża w zawodach, w których również występowało duże bezrobocie oraz napływ bezrobotnych. Na koniec 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży, dla bezrobotnych mieszkańców Łomży, było 21 ofert pracy i żadna nie oczekiwała na realizację dłużej niż 30 dni.

W Tabeli nr 10 pokazano również szansę na podjęcie pracy w zawodach, w których pozyskano relatywnie największą ilość ofert pracy. Spośród wybranych zawodów największą szansę (MAX) na podjęcie pracy mieli: opiekunka środowiskowa i asystent nauczyciela przedszkola. W tych zawodach zgłaszano oferty pracy, natomiast nie było zarejestrowanych bezrobotnych posiadających odpowiednie kwalifikacje.

W zawodach takich jak: operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych, ładowacz, sortowacz, cieśla szalunkowy wartości wskaźnika szansy uzyskania pracy miały bardzo wysokie wartości w granicach od 15 do 89. Następne również o znaczącej wartości tego wskaźnika to: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 3,16; robotnik gospodarczy – 1,79; przedstawiciel handlowy – 2,75; technik administracji – 2,43; doradca finansowy i zbrojarz – 5,5; listonosz – 5; pracownik ochrony fizycznej bez licencji – 2,5.

Pozostałe zawody charakteryzowały się znacznie mniejszymi możliwościami w tym zakresie, a najmniejszą zdecydowanie szansę na zatrudnienie wśród wybranych zawodów mieli: sprzedawca o wartości wskaźnika szansy na zatrudnienie – 0,15; robotnik budowlany – 0,28; magazynier – 0,55; kierowca samochodu ciężarowego – 0,43; murarz – 0,27; kucharz – 0,3.

Średnia szansa uzyskania zatrudnienia dla wybranej do analizy grupy zawodów wyniosła 0,83. Należy jednak zauważyć, że nie jest to wynik reprezentatywny dla całej populacji bezrobotnych z Miasta Łomży, ponieważ dotyczy tylko grupy 619 bezrobotnych, czyli około 16,0% wszystkich zarejestrowanych w końcu 2011 roku, w zawodach i specjalnościach których cechą charakterystyczną był relatywnie duży napływ ofert pracy.

Tabela Nr 11

Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w Mieście Łomża w 2011 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2011 roku	Struktura bezrobotnych zarejestrowanych 2011 roku w %	Oferty pracy zgłoszone w 2011 roku	Struktura ofert pracy zgłoszonych w 2011 roku w %
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	21	0,6385	0	0
Górnictwo i wydobywanie	4	0,1216	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	753	22,8946	288	28,2352
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	0,1824	20	1,9608
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5	0,152	3	0,2941
Budownictwo	482	14,6549	95	9,3137
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	663	20,1581	138	13,5294
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	105	3,1925	20	1,9608
Transport i gospodarka magazynowa	91	2,7668	63	6,1765

Informacja i komunikacja	21	0,6385	9	0,8824
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	52	1,581	20	1,9608
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	57	1,733	11	1,0784
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	80	2,4324	41	4,0196
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	73	2,2195	38	3,7255
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	64	1,9459	104	10,1961
Edukacja	111	3,3749	37	3,6275
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	70	2,1283	60	5,8824
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	94	2,858	57	5,5882
Pozostała działalność usługowa	77	2,3411	16	1,5686
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	460	13,986	0	0
Ogółem	3 289	100	1 020	100

Zródło: Zródłowe dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży na podstawie sprawozdań MPIPS – 01 o rynku pracy dla Miasta Łomża za 2011 rok, obliczenia własne.

Dysproporcje między popytem a podażą pracy występujące na miejskim rynku pracy znajdują również odzwierciedlenie w analizie porównawczej liczby ofert pracy i liczby bezrobotnych według sekcji PKD (Tabela nr 11). W analizie uwzględniono liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w 2011 roku oraz oferty pracy zgłoszone w tym samym okresie.

Z danych statystycznych wynika, że na miejskim rynku pracy w Łomży struktura ofert pracy była proporcjonalna do struktury bezrobotnych, czyli z reguły najczęściej pojawiało się ich w tych sekcjach PKD, w których największe były populacje bezrobotnych. Największe rozbieżności pojawiają się w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych gdzie udział nowo zarejestrowanych bezrobotnych w „napływie” wynosi 0,18%, a oferty pracy stanowią prawie 2% zgłoszonych w tym okresie; budownictwo odpowiednio – 14,6% i 9,3%; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 20,2% i 13,5%; transport i gospodarka magazynowa – 2,8% i 6,2%; administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 1,9% i 10,2%, czy w końcu rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 0,6% i 0%; działalność nie zidentyfikowana – prawie 14% i 0%.

W dwóch: gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby oraz organizacje i zespoły eksterytorialne nie zarejestrowano bezrobotnych i nie zgłoszono ani jednej oferty pracy.

Powyżej zaprezentowane niedopasowanie strukturalne popytu i podaży pracy na miejskim rynku pracy nie przekłada się w żaden sposób na relacje liczebności napływających populacji bezrobotnych tworzących poszczególne sekcje PKD i liczebności pozyskanych w nich ofert pracy (vide sekcja: opieka zdrowotna i pomoc społeczna, dla której liczba napływających bezrobotnych i ofert pracy są porównywalne przy istotnym niedopasowaniu strukturalnym obu wielkości). Dlatego też uzyskane wyniki zależności występujących w zakresie obserwowanego zjawiska, pozwalają na dokonanie tylko bardzo ogólnej klasyfikacji sekcji według relacji pomiędzy liczbą bezrobotnych, a liczbą ofert pracy. Nie popełniając błędów, można wyodrębnić następujące grupy:

- liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa od liczby ofert pracy, oraz
- liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa od liczby ofert pracy.

Zgodnie z tą klasyfikacją tylko dwie sekcje: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne i wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych mieszczą się w grupie drugiej. Natomiast pozostałe sekcje zaliczyć należy do pierwszej grupy, co świadczy o istotnym braku ofert pracy dla bezrobotnych, posiadających często wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Szczególnego rodzaju niedopasowanie w tej grupie wystąpiło w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 753 nowo zarejestrowanych bezrobotnych i 288 pozyskanych ofert pracy; budownictwo – 482 i 95; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 663 i 138; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 105 i 20; edukacja – 111 i 37.

Występująca tendencja zmniejszania się liczby sekcji należących do drugiej grupy jest bardzo niekorzystna dla kreowania pozytywnych zmian na lokalnym rynku pracy.

Występujące dysproporcje między popytem a podażą pracy są wyraźnym sygnałem niekorzystnych zmian jakie miały miejsce w 2011 roku na miejskim rynku pracy w Łomży. Jedną z przyczyn, ale bardzo ważną, tych niekorzystnych trendów jest wpływ ogólnoswiatowego kryzysu gospodarczego. Nie bez znaczenia pozostaje brak inwestora strategicznego w mieście i okolicy, a także słaba kondycja ekonomiczna większości podmiotów gospodarczych działających na lokalnym rynku pracy.

Problemem na miejskim rynku pracy, do pilnego rozwiązania, jest utrzymująca się permanentnie bardzo duża populacja bezrobotnych. Społeczność miasta ponosi z tego powodu istotne straty ekonomiczne i społeczne, wynikające z niewykorzystania posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz konieczności finansowania działań, przyczyniających się do ich zmiany lub uzupełnienia.

Reasumując. Podstawowymi barierami w podjęciu zatrudnienia przez osoby do 30 roku życia z Łomży, według przeprowadzonych badań ankietowych i dokonanej analizy statystyk, jest:

- niechęć pracodawców łomżyńskich do zatrudniania osób bez doświadczenia zawodowego;
- wzrastające niedopasowanie kwalifikacji młodych do potrzeb pracodawców, z uwzględnieniem zróżnicowania regionalnego, powodujące zasadnicze trudności młodych na rynku pracy. System edukacji jest niedostosowany do potrzeb rynku pracy. Młodzi ludzie studiuja, zdobywając kwalifikacje, na które nie ma zapotrzebowania;
- niewystarczająca motywacja młodych ludzi do podejmowania działań i szukania pracy;
- zbyt wygórowane oczekiwania poszukujących pracy;
- brak mobilności zawodowej wśród osób do 30 roku życia. Duża część młodzieży jest bierna zawodowo głównie z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji;
- blokada ścieżki awansu młodego pokolenia. Gospodarka na terenie Łomży, mimo wzrostu, nie tworzy wystarczającej liczby miejsc pracy;
- brak umiejętności z zakresu autoprezentacji oraz umiejętności pisanie dokumentów aplikacyjnych i przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych,
- niska mobilność młodych osób w celu podjęcia zatrudnienia na terenie innych powiatów;
- wciąż za mało elastyczne są przepisy kodeksu pracy, za wysokie podatki i składki obciążające koszty pracy. Wysokie koszty utrzymania małych firm (wysokie koszty wynajmu powierzchni biurowych i handlowych);
- niski poziom płac powodujący zainteresowanie pracą w szarej strefie lub skutkujący nieaktywnością zawodową;
- zapewnione utrzymanie przez świadczenia społeczne lub dochody innych członków gospodarstw domowych;
- ograniczone możliwości zbytu na produkty i usługi na rynku lokalnym;
- brak środków finansowych na rozpoczęcie pracy na własny rachunek lub niedostateczną ilość kapitałów własnych oraz wysokie koszty kredytów inwestycyjnych;
- brak środków finansowych na zakup rzeczy lub usługi ułatwiającej wdrożenie do pracy;
- małe zainteresowanie inwestorów zewnętrznych.

Skutki bezrobocia wśród osób do 30 roku życia, to:

- brak wiary w sens edukacji i w możliwość stabilizacji życiowej i przeświadczenie, że ich kwalifikacje, energia, siły są marnowane;
- pogłębiająca się zapaść demograficzna i problemy systemu emerytalnego;
- migracje młodzieży, zarówno do większych ośrodków, poza województwo i zagranicę. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem w kontekście planowanych inwestycji jest odpływ wykwalifikowanej i wykształconej kadry, który w konsekwencji pogłębia już istniejące dysproporcje w rozwoju regionu w stosunku do reszty kraju;
- pogorszenie standardu życia;
- problemy z zagospodarowaniem wolnego czasu;
- izolacja społeczna;
- ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu kulturalnym i politycznym;
- poczucie bezsilności;
- pozbawienie możliwości nabywania dóbr, które są symbolem statusu;
- wzrost przestępczości wśród młodych mieszkańców Łomży;
- zwiększenie się zjawisk niepożądanych (alkoholizm, narkomania, przestępczość, samobójstwa, kradzieże, rozwody itp.);
- duże koszty świadczeń socjalnych;
- poczucie zagrożenia utratą pracy ludzi zatrudnionych.

4. Bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych na terenie miasta Łomża

Poziom aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z Łomży jest alarmująco niski. Nie chodzi tu już nawet o skalę bezrobocia, lecz o chęć wykonywania lub w ogóle poszukiwania pracy. 72% niepełnosprawnych nie pracowało zarobkowo, a 80% spośród nich swój status zawodowy określa jako „rencista”. Dwie piąte nie jest w stanie zawiesić renty, by podjąć zatrudnienie.

Widmo utraty renty socjalnej w przypadku podjęcia zatrudnienia jest ogromną barierą w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Skutkiem tego jest ich bierność zawodowa. Jakie są inne powody, dla których nie chcą pracować? Najczęściej jest to wzajemna niechęć pracodawców i ich samych. Ważną przeszkodą jest niechęć rodziny. Okazuje się, że to często ona decyduje, czy osoba niepełnosprawna będzie aktywna zawodowo, czy będzie rencistą. Nowym zjawiskiem, choć o ograniczonej skali, jest zbyt wysokie wykształcenie wśród np. młodych niepełnosprawnych w stosunku do proponowanych ofert pracy, ponieważ często są to oferowane proste prace fizyczne pochodzące z chronionego rynku pracy.

Większość niepełnosprawnych nie zna programów pomocy dla nich, nie słyszała o ustawie o rehabilitacji zawodowej. Niepełnosprawni nie znają czasopism, stron internetowych czy portali dotyczących niepełnosprawności. Nikt nie prowadzi monitoringu losów osób niepełnosprawnych kończących edukację i wchodzących (lub nie) na rynek pracy.

Także system edukacji jest niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych na dzisiejszym rynku pracy. Szkoły traktują młodych niepełnosprawnych jako problem pedagogicznie trudny, wołają więc go ominąć. Jedną z konsekwencji jest fakt, że wykształcenie niepełnosprawnych często nie odpowiada tytułowi, jaki otrzymują, ponieważ szkoły nadużywają wobec nich ułatwień czy specjalnych toków nauczania. Kształcenie zawodowe jest często niedopasowane do potrzeb rynku pracy, a także samej niepełnosprawności.

System edukacji nie wykształca także w niepełnosprawnych umiejętności koniecznych do aktywnego poszukiwania pracy. Brakuje asystentów i doradców zawodowych takich, jakich zatrudniają niektóre większe organizacje pozarządowe, które z kolei mają ograniczony potencjał finansowy. Także sami niepełnosprawni nie przykładają do edukacji odpowiedniej wagi. Temat ten nie jest dla większości z nich interesujący.

Niewielka jest wiedza o elastycznych formach zatrudnienia (jak telepraca, podział miejsca pracy czy grupowa organizacja pracy), które wydają się bardzo pomocne w integracji zawodowej osób niepełnosprawnych. Choć formy te nie rozwiążą wszystkich problemów, są jednak szansą dla sporej grupy osób. Jeśli już elastyczność jest dostrzegana, to zazwyczaj tylko z perspektywy interesów pracodawcy, jako możliwość obniżania kosztów pracy. Taka perspektywa nie jest z kolei atrakcyjna dla niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne mają szansę wejść na rynek pracy pod warunkiem, że najpierw zaistnieją społecznie oraz zostanie im zapewniona możliwość kształcenia, samodoskonalenia, wsparcie profesjonalnej kadry doradczej, większa mobilność oraz stabilizacja prawna.

Przejęcie z edukacji do pracy jest krytycznym momentem w życiu człowieka. Jeśli nastąpi tu coś nieodpowiedniego, to jest bardzo wysokie prawdopodobieństwo, że osoba taka będzie trwale zdezaktywizowana zawodowo. Stąd też wszystkie instytucje działające na terenie Łomży tj. szkoły, PUP oraz pozarządowe powinny wspomagać i ułatwiać zdobycie odpowiedniego wykształcenia, a następnie pracy przez osoby niepełnosprawne.

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy z terenu miasta Łomża na koniec marca 2012r. zarejestrowanych było 362 (w tym 152 kobiety) osoby niepełnosprawne i 50 (w tym 25 kobiet) bezrobotnych niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu. Liczba niepełnosprawnych z roku na rok ciągle wzrasta zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn. W stosunku do 2009r. w I kwartale 2012r. wzrost ten wyniósł aż 25,7%, do 2010r. – 14,6%, do 2011r. – 11,7%. Tabela nr 12 przedstawia liczbę osób będących w ewidencji osób niepełnosprawnych i niepełnosprawnych poszukujących pracy z Łomży.

Tabela Nr 12

Osoby będące w ewidencji osób niepełnosprawnych z terenu miasta Łomża

Wyszczególnienie	2009r.				2010r.				2011r.				I kwartał 2012r.				
	Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych	288	149	30	16	316	148	46	19	324	151	49	24	362	152	50	25	
z tego	zarejestrowani po raz kolejny	259	131	23	11	287	131	34	11	286	137	36	15	325	141	32	15
	w tym jako osoba niepełnosprawna	105	48	17	9	122	49	24	10	124	53	30	14	136	54	26	13
	długotrwale	189	102	13	7	212	103	23	12	212	98	21	12	220	99	23	13
	poprzednio pracujący	264	133	23	12	295	135	37	15	297	138	39	18	336	142	38	19
	z tego	do momentu zarejestrowania się	130	67	4	2	138	60	5	2	149	76	10	5	180	76	8
	w tym w zakładzie pracy chronionej	4	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	11	6	14	8	13	4	17	8	8	4	24	11	8	3	23	12
	bez kwalifikacji zawodowych	83	50	7	4	84	44	9	3	84	43	9	4	86	38	8	3

po stażu	6	5	0	0	11	5	1	0	10	7	0	0	6	3	0	0
po pracach interwencyjnych	1	1	0	0	5	4	0	0	2	1	0	0	4	2	0	0
po robotach publicznych	8	4	x	x	3	2	x	x	5	3	x	x	6	4	x	x
po szkoleniu	6	3	0	0	11	5	0	0	4	3	0	0	4	2	0	0
po pracach społecznie użytecznych	6	4	x	x	7	4	x	x	6	4	x	x	5	3	x	x
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	6	1	0	0	4	2	2	1	4	2	2	2	8	3	2	2
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	0	0	0	0	2	0	0	0	2	2	0	0	2	1	0	0
pobierające świadczenie rentowe z tytułu niezdolności do pracy	0	0	19	10	x	x	31	13	0	0	36	18	0	0	37	19
pobierające rentę socjalną	x	x	6	3	x	x	8	3	x	x	10	5	x	x	10	5
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	9	9	0	0	16	14	0	0	11	10	0	0	12	12	0	0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 za 2009-2011 i I kwartał 2012r.

Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, osoby długotrwale bezrobotne stanowią 60,8% wszystkich bezrobotnych niepełnosprawnych z Łomży. Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni niepełnosprawni poprzednio pracujący. W 2009r. było ich 264, co stanowi 91,7% ogółem zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, w 2010r. – 295, tj. 93,4%, w 2011r. – 297, tj. 91,7% i w I kwartale 2012r. – 336, tj. 92,8%.

Dokonując analizy bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku należy stwierdzić, że największa liczba bezrobotnych w Łomży jest w wieku 45-54. Jest to grupa licząca na koniec I kwartału 2012r. 132 osoby, w tym 61 kobiet, co stanowi 36,4% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych. Drugą najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 55-59, liczącą 98 osób, w tym 44 kobiety, co stanowi 27,1% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych.

Tabela Nr 13

Struktura wg wieku osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Wyszczególnienie	2009r.				2010r.				2011r.				I kwartał 2012r.				
	Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych	288	149	30	16	316	148	46	19	324	151	49	24	362	152	50	25	
Wiek	18-24	13	5	1	0	10	4	1	0	14	5	5	2	15	4	5	2
	25-34	38	21	8	5	42	22	10	4	41	18	11	6	40	13	12	6
	35-44	38	21	6	3	44	21	7	4	52	29	8	5	55	30	7	5
	45-54	133	75	9	7	128	69	17	9	123	59	14	7	132	61	14	7
	55-59	56	27	6	1	73	32	10	2	78	40	9	4	98	44	9	5
	60 i więcej lat	10	x	0	x	19	x	1	x	16	x	2	x	22	x	3	x

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 za 2009-2011 i I kwartał 2012r.

W latach 2009-2011 i w I kwartale 2012r. najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni niepełnosprawni z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym. Na koniec marca 2012r. było ich 114 osób. Stanowili oni 31,5% omawianej kategorii bezrobotnych. Drugą, pod względem liczebności grupę, tworzyli niepełnosprawni bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym i było ich 102 osoby. Stanowili oni 28,2% będących w ewidencji.

Z analizy powyższej struktury wynika, że 59,7% zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych posiada wykształcenie poniżej średniego. Z wykształceniem wyższym zarejestrowanych było tylko 23 osoby i 10 osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

Tabela Nr 14

Struktura wg wykształcenia osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Wyszczególnienie		2009r.		2010r.		2011r.		I kwartał 2012r.	
		Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych		288	30	316	46	324	49	362	50
Wykształcenie	Wyższe	7	4	14	5	23	8	23	10
	Policealne i średnie zawodowe	76	11	82	16	77	13	91	15
	w tym specjalne	0	0	0	0	0	0	0	0
	Średnie ogólnokształcące	17	3	18	5	28	6	30	5
	w tym specjalne	0	0	0	0	0	1	0	1
	Zasadnicze zawodowe	92	5	83	12	93	14	102	13
	w tym specjalne	6	0	4	0	9	2	7	2
	Gimnazjalne (i poniżej)	0	0	1	0	3	0	2	1
	w tym specjalne	0	0	0	0	0	0	0	0
	Podstawowe i podstawowe nieukończone	96	7	118	8	100	8	114	6
	w tym specjalne	6	0	7	0	5	0	4	0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 za 2009-2011 i I kwartał 2012r.

Generalizując należy stwierdzić, że poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych z Łomży zarejestrowanych w Urzędzie jest na dość niskim poziomie. Niski poziom wykształcenia dodatkowo, obok uwarunkowań zdrowotnych, ogranicza istotnie możliwości skutecznej aktywizacji zawodowej tej grupy.

Tabela Nr 15

Struktura wg stopnia niepełnosprawności osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu

Wyszczególnienie		2009r.		2010r.		2011r.		I kwartał 2012r.	
		Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych		288	30	316	46	324	49	362	50
Stopień niepełnosp.	znaczny	2	6	2	10	2	9	1	8
	umiarkowany	30	17	36	28	39	29	48	31
	lekki	256	7	278	8	283	11	313	11
pełno	Upośledzenie	2	0	1	0	5	0	4	0

umysłowe									
Choroby psychiczne	43	6	52	9	48	8	50	8	
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	18	5	18	5	16	7	22	7	
Choroby narządu wzroku	16	5	17	6	23	7	25	7	
Upośledzenia narządu ruchu	108	7	130	14	134	12	155	13	
Epilepsja	9	2	4	2	7	3	8	3	
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	36	0	34	2	33	2	38	2	
Choroby układu pokarmowego	5	0	7	0	6	0	6	0	
Choroby układu moczowo-płciowego	2	0	3	0	2	0	5	0	
Choroby neurologiczne	12	2	14	2	13	5	14	4	
Inne	32	1	27	2	36	4	34	6	
Nieustalony	5	2	9	4	1	1	1	0	

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 za 2009-2011 i I kwartał 2012r.

Wśród niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w Łomży w latach 2009-2011 i w I kwartale 2012r. najwięcej osób posiadało stopień niepełnosprawności lekki. Na koniec marca 2012r. takich osób było 313. Grupa ta stanowiła 86,5% omawianej kategorii. Natomiast wśród bezrobotnych niepełnosprawnych poszukujących pracy najwięcej osób posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności. Na 31.03.2012r. takich osób było 31 czyli 62,0%. Rodzaj niepełnosprawności to: upośledzenie umysłowe, choroby psychiczne, neurologiczne, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, wzroku, upośledzenia narządu ruchu, epilepsja, choroby układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego.

Tak duży udział osób z lekkim stopniem niepełnosprawności jest szansą dla tej kategorii zarejestrowanych na skuteczną aktywizację zawodową pod warunkiem określenia właściwych kierunków kształcenia bądź przekwalifikowania. Istotne jest również skorelowanie oczekiwań osób niepełnosprawnych i preferencji pracodawców skłonnych zatrudniać osoby niepełnosprawne.

Tabela Nr 16

Struktura wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Wyszczególnienie	2009r.		2010r.		2011r.		I kwartał 2012r.		
	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych	288	30	316	46	324	49	362	50	
Staż pracy ogółem	do 1 roku	23	3	25	6	27	4	26	4
	1-5	37	3	50	5	52	9	57	8
	5-10	51	4	50	6	50	7	49	7
	10-20	77	9	70	9	77	10	88	9
	20-30	63	4	80	11	76	9	100	9
	30 i więcej lat	13	0	20	0	15	0	17	1
	bez stażu	24	7	21	9	27	10	25	12
Wg czasu pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	16	1	19	1	29	2	24	2
	1-3	36	2	48	7	35	7	48	4
	3-6	45	3	31	4	47	12	55	8
	6-12	54	11	66	11	52	7	66	13

12-24	53	8	76	11	74	6	61	7
pow. 24 miesięcy	84	5	76	12	87	15	108	16

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 za 2009-2011 i I kwartał 2012r.

W latach 2009-2011 i w I kwartale 2012r. najliczniejszą grupę tworzyli bezrobotni niepełnosprawni posiadający staż pracy 10-20 lat i 20-30 lat. Na koniec marca grupa ta łącznie liczyła 188 osób i stanowiła 51,9% omawianej kategorii bezrobotnych. Drugą co do liczebności jest grupa posiadająca staż pracy od 1 do 5 lat – 57 osób (15,7%). W grupie niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu osoby bez stażu pracy stanowiły 24,0% i było ich 12.

Najliczniejszą grupą bezrobotnych niepełnosprawnych wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2009-2011 i w I kwartale 2012r. byli niepełnosprawni oczekujący na zatrudnienie powyżej 24 miesięcy. Na koniec omawianego okresu jej liczebność wynosiła 108 osób i stanowiła 29,8% omawianej populacji bezrobotnych. Następną liczną grupę – 66 osób, tworzą niepełnosprawni bezrobotni pozostający bez pracy od 6 do 12 miesięcy i od 12 do 24 miesięcy..

W I kwartale 2012r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży zgłosiło się 130 bezrobotnych (w tym 56 kobiet) z terenu miasta Łomża. Status bezrobotnego z przyczyn zakładów pracy uzyskały 2 osoby – mężczyźni. „Odptyw” bezrobotnych z ewidencji urzędu pracy wyniósł 94 osób i był niższy od „napływu” o 36 osób. Główne przyczyny „odptywu” z bezrobocia przedstawiono w Tabeli Nr 17.

Tabela Nr 17

„Napływ” i „odptyw” osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Wyszczególnienie	2009r.				2010r.				2011				I kwartał 2012r.			
	Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Bezrobotni niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K
Osoby włączone do ewidencji osób bezrobotnych	339	170	40	16	369	169	44	13	360	181	41	16	130	56	6	2
Osoby wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych	290	147	57	28	337	170	36	15	345	178	39	13	94	53	8	2
podjęcie pracy	125	65	5	3	152	78	0	0	161	84	0	0	41	21	0	0
z tego																
praca subsydiowana	36	18	0	0	48	28	0	0	18	8	0	0	13	8	0	0
z tego																
na miejsca pracy refundowanych ze środków PFRON	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
w tym w zakładach pracy chronionej	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia działalności gospodarczej	4	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
prace interwencyjne	8	2	0	0	16	9	0	0	6	3	0	0	5	3	0	
roboty publiczne	19	12	x	x	24	15	x	x	7	4	x	x	7	5	x	x
praca niesubsydiowana	89	47	5	3	104	50	0	0	143	76	0	0	28	13	0	0
z tego																
praca sezonowa	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0
podjęcie działalności gospodarczej	4	2	0	0	2	1	0	0	7	4	0	0	2	0	0	0
rozpoczęcie szkolenia	8	5	0	0	8	1	0	0	1	1	0	0	2	0	0	0
rozpoczęcie stażu	8	6	1	1	18	8	1	0	19	11	0	0	9	7	0	0
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4	0	x	x	6	5	x	x	7	6	x	x	1	1	x	x	
podjęcie nauki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	1	0	x	x	4	2	x	x	1	1	x	x	2	1	x	x	
rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	65	32	40	19	61	31	28	10	60	29	31	9	8	5	5	1	
utrata statusu osoby niepełnosprawnej	42	22	5	4	51	29	6	4	59	29	5	2	17	9	3	1	
inne	37	17	6	1	37	16	1	1	37	17	3	2	14	9	0	0	
zamieszkali na wsi	0	x	0	x	0	x	0	x	0	x	0	x	0	x	0	x	
ze stopniem niepełnosprawności Z lub U	65	x	33	x	56	x	24	x	51	x	27	x	12	x	3	x	
poprzednio pracujący	270	x	48	x	308	x	31	x	320	x	32	x	85	x	8	x	
długotrwałe	139	x	22	x	173	x	11	x	182	x	16	x	48	x	2	x	
z wykształceniem co najmniej średnim	107	x	36	x	138	x	19	x	151	x	23	x	48	x	4	x	
zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki razem	3	x	2	x	16	x	0	x	8	x	4	x	4	x	0	x	
z tego	z wykształceniem co najmniej średnim	3	x	2	x	12	x	0	x	8	x	4	x	4	x	0	x
	po szkole specjalnej	0	x	0	x	0	x	0	x	0	x	0	x	0	x	0	x

Źródło: MPIPS-01 za lata 2009-2011 i I kwartał 2012r.

Odnosząc się do płynności bezrobocia, poziom nowych rejestracji wśród osób niepełnosprawnych, był wyższy niż skala odpływu z bezrobocia.

W ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych z Łomży:

- w 2009r. osoby niepełnosprawne stanowią 6,9%,
- w 2010r. osoby niepełnosprawne stanowią 7,9%,
- w 2011r. osoby niepełnosprawne stanowią 8,8%,
- w I kw. 2012r. osoby niepełnosprawne stanowią 11,4%.

W ogólnej liczbie osób wyłączonych z ewidencji z Łomży:

- w 2009r. osoby niepełnosprawne stanowią 7,2%,
- w 2010r. osoby niepełnosprawne stanowią 7,5%,
- w 2011r. osoby niepełnosprawne stanowią 8,8%,
- w I kw. 2012r. osoby niepełnosprawne stanowią 10,9%.

Podstawowym powodem wyłączeń niepełnosprawnych z ewidencji bezrobotnych były podjęcia pracy oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy. Urząd w miarę swoich możliwości oferował tym osobom pracę lub obejmował działaniami aktywizującymi. W I kwartale 2012r. różnego rodzaju aktywnymi programami rynku pracy objętych zostało 25 bezrobotnych niepełnosprawnych, co stanowiło 26,6% odpływu niepełnosprawnych bezrobotnych w tym okresie. W 2011r. na aktywne formy zostało skierowanych 188 niepełnosprawnych bezrobotnych, co stanowiło 54,5% odpływu niepełnosprawnych bezrobotnych, w 2010r. – 184, tj. 54,6% odpływu niepełnosprawnych bezrobotnych, a w 2009r. – 145, co stanowiło 50,0% odpływu. W związku ze zmieniającą się strukturą zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych systematycznie zwiększała się w latach 2009-2011 liczba aktywizowanych osób niepełnosprawnych.

W okresie od 02.01.2012 -31.03.2012 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży wpłynęły następujące oferty pracy skierowane dla osób niepełnosprawnych z miasta Łomża: sprzątaczką - 3 osoby, dozorca - 3 osoby, robotnik gospodarczy - 2 osoby, informatyk - 1 osoba, referent ds. produkcji - 1 osoba, operator wózka widłowego - 1 osoba, operator koparko-ładowarki - 1 osoba, obsługa plotera termicznego - 1 osoba, referent ds. płac - 1 osoba.

Tabela Nr 18

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Wyszczególnienie	2009r.	2010r.	2011	I kwartał 2012r.
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	66	59	88	14

z tego	staże	0	0	0	0
	przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	0	0
	prace społecznie użyteczne	0	0	0	0
	dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	0
	subsydiowanej	27	31	20	10
	z sektora publicznego	1	0	0	1
	sezonowej	0	2	9	2

Źródło: MPiPS-01 za lata 2009-2011 i I kwartał 2012r.

Na podstawie analizy zgłoszonych ofert pracy trudno jest określić oczekiwania lokalnych pracodawców co do grup zawodowych zatrudnianych osób niepełnosprawnych. W przeważającej większości są to pojedyncze propozycje pracy w poszczególnych zawodach. Trudno na tej podstawie próbować przewidzieć kierunki szkoleń i przekwalifikowań zawodowych dla tej kategorii klientów urzędu pracy, by ją skutecznie zawodowo zaktywizować. Należy również podkreślić fakt, że w ostatnich latach zmniejsza się ilość ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców dla osób niepełnosprawnych. Nie bez znaczenia na zainteresowanie pracodawców osobami niepełnosprawnymi jako pracownikami, wpływa bardzo niski stopień wykształcenia tej grupy oraz posiadane niskie kwalifikacje zawodowe.

W I kwartale 2012r. na 362 zarejestrowanych osób niepełnosprawnych chęć szkolenia lub przekwalifikowania zawodowego deklarowało 75 osób bezrobotnych. Z deklarowanych kierunków szkolenia nie można wyłonić takich, które spełniałyby oczekiwania większej grupy niepełnosprawnych. Na poszczególne kierunki szkoleń deklaruje się najwyżej 4 – 5 osób. O możliwości skierowania na wybrany kurs i szkolenia przede wszystkim, obok deklaracji osoby zainteresowanej, wypowiada się doradca zawodowy, który określa właściwe preferencje danej osoby biorąc pod uwagę wykształcenie, stopień niepełnosprawności, a także przyczynę niepełnosprawności.

Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy swoje preferencje szkoleniowe określiło 26 osób, czyli 52,0% tej kategorii zarejestrowanych. Najwięcej osób zainteresowanych jest szkoleniem w zakresie obsługi komputera. W pozostałych przypadkach zgłaszający się niepełnosprawni zainteresowani byli przede wszystkim podjęciem pracy i określeniem przydatności zawodowej.

5. Podejmowane działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.

Z uwagi na istotę problemu bezrobocia, osoby do 25 roku życia i osoby niepełnosprawne uznane zostały, zgodnie z art. 49 pkt. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a w związku z tym uprawnione do szczególnej pomocy.

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży, realizując swoje zadania ustawowe związane z ograniczaniem i przeciwdziałaniem bezrobociu, czynnie włączał się w rozwiązywanie problemów społecznych związanych z bezrobociem ogółem ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych i niepełnosprawnych. Struktura celów polityki przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom jest złożona i obejmuje łagodzenie skutków bezrobocia przez czasową aktywizację tych bezrobotnych w ramach aktywnych programów rynku pracy, tj.:

- roboty publiczne,
- prace interwencyjne,
- staże,
- szkolenia i przekwalifikowanie bezrobotnych,
- prace społecznie użyteczne,
- refundację wyposażenia /doposażenia stanowiska pracy,
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej,
- doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy.

Otrzymanie w 2011r. i 2012r. o ok. 70% mniejszej kwoty środków Funduszu Pracy w porównaniu do roku 2010 wpłynęło bardzo negatywnie na sytuację na łomżyńskim rynku pracy. Z otwartego rynku pracy nadal napływa bardzo mało ofert zatrudnienia i ciągle nie widać zdecydowanych oznak korzystnych zmian w kondycji lokalnych pracodawców. Zmniejszenie środków FP spowodowało, że Urząd nie może prowadzić skutecznych działań, głównie w przypadku grup osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Powyższa sytuacja miała ulec poprawie w przypadku pojawienia się możliwości aplikowania środków z dodatkowych źródeł, między innymi w ramach ogłoszonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej konkursów. Powiatowy Urząd Pracy w Łomży na wszystkie ogłoszone konkursy zgłosił projekty programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych, które przeszły pozytywnie weryfikację formalną i merytoryczną uzyskując bardzo wysokie oceny. Jedynie projekt programu pt. „Czterdziestolatki na start” nie znalazł się na „liście wniosków o przyznanie dodatkowych środków z rezerwy Ministra na program zwiększający aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus”. Analizując tę listę ze zdziwieniem stwierdziliśmy, że żaden wniosek pochodzący z Województwa Podlaskiego nie znalazł uznania w Ministerstwie, a tylko pięć Powiatowych Urzędów Pracy z tzw. Ściany Wschodniej otrzymało środki w łącznej wysokości 2.161,7 tys. zł z ogólnej puli 21.030,7 tys. zł, co stanowi zaledwie 10,3 % założonej do podziału kwoty. Czym kierowało się Ministerstwo dzieląc w taki

sposób środki, do dnia dzisiejszego nikt nie wie, ponieważ żaden starosta, ani urząd pracy nie otrzymał wyjaśnienia z Ministerstwa.

Tabela Nr 19

Przyznane środki na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

Lp.	Rok	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej			
		Fundusz Pracy	EFS "Nowe Perspektywy"		Razem
			Kwota dofinansowania	Wkład własny z Funduszu Pracy	
1.	2009r.	10 583 100,00	3 508 715,00	619 185,00	14 711 000,00
2.	2010r.	12 582 000,00	4 093 400,00	642 400,00	17 317 800,00
3.	2011r.	3 614 400,00	1 819 800,00	281 100,00	5 715 300,00
4.	2012r.	4 173 500,00	2 147 400,00	339 300,00	6 660 200,00

Źródło: decyzje MIPS za lata 2009-2011 i I kwartał 2012r.

Ostatecznie przyznane środki z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wystarczyły na aktywizację w:

- 2009r. – 2239 osób, w tym: z Funduszu Pracy – 1626 osób i z EFS – 613 osób;
- 2010r. – 2376 osób, w tym: z Funduszu Pracy – 1679 osób i z EFS – 697 osób;
- 2011r. – 1013 osób, w tym: z Funduszu Pracy – 687 osób i z EFS – 326 osób.
- 2012r. – 871 osób, w tym: z Funduszu Pracy – 550 osób i z EFS – 321 osób.

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Łomży otrzymał środki finansowe na poniższe projekty i programy:

1. „Nowe perspektywy” – projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z Działania 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie Poddziałania 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i rezerwy Marszałka województwa Podlaskiego;

Celem głównym projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób bezrobotnych, zwłaszcza osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (w tym osób do 30 roku życia i niepełnosprawnych) z terenu działania PUP w Łomży.

Grupą docelową projektu są osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży, a przede wszystkim osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Całkowita wartość projektu wyniosła 3 058 516,0 zł.

Kwota dofinansowania z EFS to 2.147.400,00 zł.

Wkład własny urzędu to 379.000,00 zł.

Wkład prywatny to 532.116,00 zł.

Docelowo wsparcie otrzyma 321 bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Łomży i korzystają z następujących instrumentów i usług rynku pracy:

- pośrednictwa pracy – wszyscy uczestnicy;
- poradnictwa zawodowego z utworzeniem IPD - wszyscy uczestnicy;
- zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych - 78 osób;
- stażu - 160 osób;
- wsparcia finansowego poprzez przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 53 osoby;
- szkolenia - 30 osób.

Działania projektowe sprzyjają wzrostowi zatrudnienia wśród osób długotrwale bezrobotnych, osób młodych, niepełnosprawnych oraz po 50 roku życia.

2. „Podniesienie jakości usług rynku pracy” – realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z Działania 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie Poddziałania 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i rezerwy Marszałka Województwa Podlaskiego;

Cel główny projektu - wsparcie PUP w Łomży w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Cele szczegółowe to:

1. Wsparcie rozwoju potencjału instytucjonalnego PUP w Łomży poprzez zatrudnienie doradców zawodowych i pośredników pracy.

2. Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników PUP w Łomży zajmujących się aktywizacją zawodową osób bezrobotnych.

Grupą docelową projektu są osoby zatrudnione na stanowiskach doradców zawodowych i pośredników pracy.

W ramach projektu zatrudniono 2 doradców zawodowych (2 kobiety) w wieku 29 lat i 2 pośredników pracy (2 mężczyzn) w wieku 25 i 27 lat.

Wartość projektu: 249.732,80 zł.

Kwota dofinansowania – 212.272,88 zł.

Wkład własny – 37.459,92 zł.

3. „Promocja rynku pracy”. PUP w Łomży uczestniczy w Projekcie systemowym - Priorytet: VI Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013

Projekt realizowany jest w partnerstwie z WUP w Białymstoku.

Wartość projektu: 1.899.620,00 zł.

Celem głównym projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia w województwie podlaskim poprzez rozpowszechnianie informacji o usługach i instrumentach aktywizacji zawodowej oraz zachęcenie pracodawców z województwa podlaskiego do zatrudnienia osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

4. „Zielona Linia – Centrum Informacyjno – Konsultacyjne Służb Zatrudnienia”. PUP w Łomży, jako partner, uczestniczy w programie realizowanym w ramach Priorytetu 1, Działania 1.1, Wsparcie systemowe instytucji rynku pracy, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

5. Podkonkurs nr 1/POKL/6.1.1/2/2011 – „Uwierz w swoje możliwości”.

Warunki, jakie musi spełniać Urząd realizując projekt:

- Grupę docelową projektu w 100% stanowią osoby powyżej 50 roku życia;
- Wsparciem zostało objętych 15 osób, w tym 8 kobiet i 7 mężczyzn;
- Grupę docelową projektu stanowią w co najmniej 30% osoby zamieszkujące tereny wiejskie w rozumieniu definicji GUS;
- Grupę docelową projektu stanowią w co najmniej 6% osoby niepełnosprawne;
- 53%, to osoby długotrwale bezrobotne;
- Kryterium strategicznym jest, że co najmniej 30% grupy docelowej została objęta wsparciem ukierunkowanym na tzw. zielone miejsca pracy - związanych głównie z zagospodarowaniem odpadów poprzez segregację i odzyskiwanie surowców wtórnych;
- Co najmniej 35% osób z grupy docelowej musi uzyskać zatrudnienie w okresie realizacji projektu na okres co najmniej 3 miesiące (z wyłączeniem subsydiowanego zatrudnienia);

Okres realizacji projektu - 01.09.2011r. – 30.06.2013r.

Wnioskowana kwota razem z prywatnym wkładem własnym – 366.201,00 zł, w tym na:

- 2011r. – 63.216,00 zł,
- 2012r. – 236.145,00 zł,
- 2013r. – 66.840,00 zł.

Aktywizacja 15 osób w następujących formach:

- zajęcia aktywizacyjne – 15 osób,
- staż 15 osób,
- prace interwencyjne – 15 osób.

6. Podkonkurs nr 1/POKL/6.1.1/3/2011 – „Postaw na siebie”.

Okres realizacji projektu - 01.09.2011r. – 30.06.2013r.

- Co najmniej 45% osób z grupy docelowej uzyska zatrudnienie w okresie realizacji projektu na okres co najmniej 3 miesiące (z wyłączeniem subsydiowanego zatrudnienia);

- Grupę docelową projektu stanowią w co najmniej 6% osoby niepełnosprawne;
- Grupę docelową projektu stanowią w co najmniej 30% osoby zamieszkujące tereny wiejskie w rozumieniu definicji GUS.

Wnioskowana kwota razem – 529.938,00 zł, w tym na:

- 2011r. – 85.136,00 zł,
- 2012r. – 362.018,00 zł,
- 2013r. – 82.784,00 zł,

Aktywizacja 30 osób w następujących formach:

- zajęcia aktywizacyjne – 30 osób,
- staż 30 osób,
- prace interwencyjne – 15 osób.

W ramach przedmiotowego konkursu jest realizowany następujący typ projektu: realizacja programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:

- a) pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe;
- b) staże/praktyki zawodowe;
- c) subsydiowanie zatrudnienia.

Ten typ projektu jest objęty szczegółowym kryterium dostępu. Warunkiem jego spełnienia jest: zastosowanie w odniesieniu do każdego uczestnika projektu wsparcia w formie pośrednictwa pracy i/lub poradnictwa zawodowego (poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania) oraz jednocześnie w co najmniej jednej z form wymienionych w pkt.: b, c.

Następujące grupy docelowe są uprawnione do otrzymania pomocy:

- osoby pozostające bez zatrudnienia (w tym osoby zarejestrowane jako bezrobotne), w szczególności osoby należące do jednej lub kilku poniższych kategorii:
- osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres co najmniej 12 kolejnych miesięcy w ciągu ostatnich 24 miesięcy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu;
- kobiety (w tym zwłaszcza powracające oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci);
- osoby do 25 roku życia;
- osoby niepełnosprawne;
- osoby po 45 roku życia;
- osoby pozostające bez zatrudnienia zamieszkujące w gminach wiejskich i miejsko - wiejskich oraz mieszkańcy miast do 25 tys. mieszkańców zamierzające podjąć zatrudnienie w obszarach nie związanych z produkcją roślinną i/lub zwierzęcą.

Kryterium strategicznym jest co najmniej 30% grupy docelowej została objęta wsparciem ukierunkowanym na tzw. zielone miejsca pracy.

W przypadku kryterium dotyczącego zatrudnienia okres zatrudnienia wynikający z umowy o pracę, czy też umowy cywilno-prawnej musi obejmować co najmniej 3 miesiące, przy czym możliwym jest aby okres zatrudnienia wykraczał poza okres realizacji projektu, lecz koniecznym jest uzyskanie zatrudnienia poprzez zawarcie stosownych umów w okresie realizacji operacji.

Jednym ze szczegółowych kryteriów dostępu, grupa docelowa obejmuje wyłącznie osoby zamieszkujące na terenie województwa podlaskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.

7. Program specjalny „Motywacja, aktywność, praca” skierowanego do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia powiatów: łomżyńskiego, zambrowskiego, kolneńskiego, grajewskiego i monieckiego.

Głównym celem programu specjalnego jest przywrócenie zdolności zatrudnieniowej, objęcie działaniami aktywizującymi oraz umożliwienie podjęcia i utrzymania zatrudnienia lub samozatrudnienia przez osoby bezrobotne w wieku niemobilnym tj. powyżej 50 roku życia, które w świetle art. 49 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zostały uznane za osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy z powiatów: łomżyńskiego, zambrowskiego, kolneńskiego, grajewskiego i monieckiego.

Uczestnicy programu: W pierwszej kolejności wsparciem objęte zostaną osoby, co do których stosowane do tej pory usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające. W szczególności będą to osoby należące do następujących grup bezrobotnych:

- bez wykształcenia średniego,
- bez kwalifikacji zawodowych,
- powyżej 50 roku życia,
- długotrwale bezrobotne.

Każda osoba z bazy danych spełniająca kryteria uczestnictwa, która nie została zakwalifikowana do programu będzie potencjalnie osobą rezerwową, której w każdej chwili będzie można w razie takiej potrzeby przekazać informację o możliwości udziału w programie (lista rezerwowa).

W trakcie realizacji projektu zostanie uwzględniona zasada równości szans w kontekście równego dostępu kobiet i mężczyzn do działań w nim oferowanych.

PUP w Łomży w dniu 28.03.2012 r. podpisał porozumienie z Łomżyńską Izbą Przemysłowo-Handlową oraz Cechem Rzemieślników i innych Przedsiębiorców w Łomży w sprawie współpracy przy realizacji programu specjalnego. Powyższe instytucje zobowiązały się do:

- rekomendacji pracodawców zainteresowanych zorganizowaniem staży dla uczestników programu specjalnego,
- rekomendacji pracodawców zainteresowanych otrzymaniem refundacji na doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy.

Rekomendowani przez Łomżyńską Izbę Przemysłowo – Handlową oraz Cech Rzemieślników i innych Przedsiębiorców w Łomży pracodawcy, po zakończeniu finansowania przez PUP w Łomży, zobowiązują się do zatrudnienia w ramach własnych środków:

- na okres co najmniej 3 m-cy osób bezrobotnych po zakończonym stażu,
- na okres co najmniej 24 m-cy osób bezrobotnych skierowanych na doposażone/wyposażone stanowisko pracy.

Program specjalny „Motywacja, aktywność, praca” przewiduje następujące wsparcie dla jego uczestników:

1. Pośrednictwo pracy dla 17 os. – wsparcie uczestników programu przez pośredników pracy w trakcie poszukiwania pracy, pozyskiwanie ofert pracy oraz adaptacja uczestnika w miejscu pracy. Ponadto pośrednicy pracy w ramach Programu Specjalnego podejmą działania dotyczące:

- wspólnego poszukiwania miejsc pracy, szczególnie w powiatach sąsiadujących,
- wymiany informacji na temat pozyskiwanych ofert pracy,

- podejmowania wspólnych działań dotyczących pozyskiwania pracodawców do współpracy.

2. Poradnictwo zawodowe dla 17 os. - każda osoba biorąca udział w Programie Specjalnym spotka się z doradcą zawodowym PUP w celu rozpoznania potrzeb zawodowych klienta. Rozmowa doradcza umożliwi analizę sytuacji zawodowej uczestnika: jego umiejętności, predyspozycji, kwalifikacji oraz potrzeb zawodowych. Wynikiem takiego spotkania będzie opracowany wspólnie z osobą Indywidualny Plan Działania, uwzględniający zalecane formy wsparcia dla każdego z uczestników. IPD będzie osobistym programem poszukiwania pracy, dostosowanym do indywidualnej sytuacji każdego uczestnika i aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Plan ten będzie zawierał zarówno działania przewidziane do realizacji w ramach standardowych usług i instrumentów rynku pracy, jak i elementy „specjalne” przewidziane w ramach Programu Specjalnego.

3. Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy dla 14 os. - jedną z form wsparcia planowanych w ramach IPD i zakładanych w programie specjalnym będą warsztaty zorganizowane w Klubie Pracy w formie zajęć aktywizacyjnych z zakresu prezentowania własnych możliwości, umiejętności i wiedzy oraz aktywnego i efektywnego poszukiwania pracy. Uczestnicy zajęć uzyskają m.in. wiedzę na temat rzetelnego i profesjonalnego przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej. Zajęcia aktywizacyjne skierowane będą do uczestników form: staży i zatrudnienia na doposażonym/wyposażonym stanowiska pracy.

4. Staż dla 9 os. - staże mają na celu zdobycie doświadczenia zawodowego i zaprezentowanie się potencjalnemu pracodawcy. Dla osób, które posiadają doświadczenie zawodowe staże będą szansą na podjęcie pracy w innym zawodzie, pozwolą na doskonalenie starych i zdobycie nowych umiejętności zawodowych Projektodawca umożliwi zorganizowanie staży dla 9 osób bezrobotnych, którzy wcześniej odbędą zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy, mające na celu naukę skutecznego poszukiwania pracy, oraz jak zaprezentować się potencjalnemu pracodawcy. Staże będą trwały do 5 miesięcy, a termin ich zakończenia jest przewidziany na koniec listopada 2012 r. Dodatkowo dla osób zamieszkujących poza miejscem odbywania stażu przewiduje się zwrot kosztów dojazdu przez cały okres odbywania stażu.

Dodatkowym elementem specyficznym będą także premie dla pracodawców w wysokości 1500 zł za zatrudnienie osoby bezrobotnej po zakończonym stażu (podstawa wypłaty premii - umowa o pracę, na co najmniej 3 miesiące). W związku z opisanymi wcześniej problemami i barierami niezbędne jest większe wsparcie pracodawców w procesie tworzenia nowych miejsc pracy. Takie dodatkowe wsparcie pozwoli na przynajmniej częściowe pokrycie kosztów zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

5. Szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” dla 3 os. - dla uczestników programu specjalnego, planujących samozatrudnienie i ubiegających się o środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej, zostanie zorganizowane szkolenie: „ABC przedsiębiorczości”. Powyższe szkolenie pozwoli na uzyskanie wiedzy z zagadnień dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej tj. rejestracja działalności, zarządzanie finansami w małej firmie, dokumentacja finansowa, obowiązki firmy wobec ZUS-u i US, BHP dla pracodawców, obsługa kas fiskalnych. Tego rodzaju wsparcie ma zwiększyć szanse nowopowstałej firmy na sukces. Usługę wykona zewnętrzna firma szkoleniowa. W okresie prowadzenia zajęć, dla osób spoza miejsca odbywania szkolenia, zapewnimy zwrot kosztów dojazdu.

6. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 3 os. w wysokości 20 000 zł - środki na podjęcie działalności gospodarczej pozwolą osobom bezrobotnym na podjęcie samozatrudnienia, a tym samym stworzenie nowych miejsc pracy na rynku pracy. Dodatkowo osoba bezrobotna otrzymująca środki na podjęcie działalności gospodarczej będzie mogła ubiegać się o zwrot zapłaconego ZUS-u przez okres pierwszych 3 m-cy prowadzenia działalności gospodarczej w wysokości do 500 zł.

7. Doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy dla 5 os. w wysokości 20 000 zł – doposażenie/wyposażenie stanowisk pracy u pracodawców będzie pomocą zarówno dla pracodawcy, który uzyska środki na stworzenie nowego stanowiska pracy jak również dla osoby bezrobotnej, która zostanie zatrudniona w ramach umowy o pracę. Ponadto osoby kierowane na doposażone/wyposażone stanowisko pracy otrzymają jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości **250 zł** na zakup rzeczy lub usługi ułatwiającej wdrożenie do pracy (np. odzież robocza, zakup eleganckiej odzieży do pracy, fryzjer).

Konstrukcja programu bazuje na rozwiązaniach wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie programów specjalnych z dnia 23 marca 2009 r.

Okres realizacji programu:

31.05.2012 r. – 31.12.2012 r.

Przewidywane efekty:

W ramach projektu:

- 72 % uczestników po zakończeniu udziału w projekcie uzyska zatrudnienie.

Przyznana kwota ze środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra:

241 800,00 zł (słownie złotych: dwieście czterdzieści jeden tysięcy osiemset).

Kalkulacja kosztów realizacji programu – w ramach wnioskowanych środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra

Forma aktywizacji	Liczba osób objętych aktywizacją	Okres Aktywizacji	Miesięczny koszt aktywizacji jednej osoby (w zł)	Łączny koszt realizacji projektu (zł)
1	2	3	4	5
Program ogółem	17	-	-	241 800,00
w tym:				
1. Staż	9	5	1 307,33	58 830,00
2. Dojazdy na staż	4	5	100,00	2 000,00
3. Doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy	5	-	20 000,00	100 000,00
4. Świadczenia pieniężne	5	-	250,00	1 250,00
5. Szkolenie „ABC przedsiębiorczości”	2	-	810,00	1 620,00
6. Dojazdy na szkolenie	1	1	100,00	100,00
7. Jednorazowe środki na podj. dział. gosp.	3	-	20 000,00	60 000,00
8. Wsparcie pomostowe	3	3	500,00	4 500,00
9. Premia dla pracodawcy	9	-	1 500,00	13 500,00

8. Program specjalny „Rozwiń skrzydła swojej kariery” skierowanego do osób bezrobotnych do 30 roku życia powiatów: łomżyńskiego, zambrowskiego, kolneńskiego, grajewskiego i monieckiego – kod programu 039

Celem programu specjalnego jest aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia powiatów: łomżyńskiego, zambrowskiego, kolneńskiego, grajewskiego i monieckiego poprzez umożliwienie zdobycia nowych kwalifikacji, umiejętności zawodowych oraz doświadczenia zawodowego, które podniosą ich konkurencyjność na rynku pracy i doprowadzą do podjęcia zatrudnienia bądź samozatrudnienia oraz zwiększą mobilność na lokalnym rynku pracy.

Uczestnicy programu: W pierwszej kolejności wsparciem objęte zostaną osoby, co do których stosowane do tej pory usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające. W szczególności będą to osoby należące do następujących grup bezrobotnych:

- bez doświadczenia zawodowego,
- bez wykształcenia średniego,
- bez kwalifikacji zawodowych,
- do 25 roku życia,
- długotrwale bezrobotnych,
- absolwentów szkół wyższych do 27 roku życia.

Każda osoba z bazy danych spełniająca kryteria uczestnictwa, która nie została zakwalifikowana do programu będzie potencjalnie osobą rezerwową, której w każdej chwili będzie można w razie takiej potrzeby przekazać informację o możliwości udziału w programie (lista rezerwowa).

W trakcie realizacji projektu zostanie uwzględniona zasada równości szans w kontekście równego dostępu kobiet i mężczyzn do działań w nim oferowanych.

PUP w Łomży w dniu 28.03.2012 r. podpisał porozumienie z Łomżyńską Izbą Przemysłowo-Handlową oraz Cechem Rzemieślników i innych Przedsiębiorców w Łomży w sprawie współpracy przy realizacji programu specjalnego pt. „Rozwiń skrzydła swojej kariery” dotyczącego aktywizacji osób bezrobotnych do 30 roku życia. Powyższe instytucje zobowiązały się do:

- rekomendacji pracodawców zainteresowanych zorganizowaniem staży dla uczestników programu specjalnego,
- rekomendacji pracodawców zainteresowanych otrzymaniem refundacji na doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy.

Rekomendowani przez Łomżyńską Izbę Przemysłowo – Handlową oraz Cech Rzemieślników i innych Przedsiębiorców w Łomży pracodawcy, po zakończeniu finansowania przez PUP w Łomży, zobowiązują się do zatrudnienia w ramach własnych środków:

- na okres co najmniej 3 m-cy osób bezrobotnych po zakończonym stażu,
- na okres co najmniej 24 m-cy osób bezrobotnych skierowanych na doposażone/wyposażone stanowisko pracy.

Program specjalny „Rozwiń skrzydła swojej kariery” przewiduje następujące wsparcie dla jego uczestników:

1. Pośrednictwo pracy dla 65 os. – wsparcie uczestników programu przez pośredników pracy w trakcie poszukiwania pracy, pozyskiwanie ofert pracy oraz adaptacja uczestnika w miejscu pracy. Ponadto pośrednicy pracy w ramach Programu Specjalnego podejmą działania dotyczące:
 - wspólnego poszukiwania miejsc pracy, szczególnie w powiatach sąsiednich,
 - wymiany informacji na temat pozyskiwanych ofert pracy,
 - podejmowania wspólnych działań dotyczących pozyskiwania pracodawców do współpracy.
2. Poradnictwo zawodowe dla 65 os. - każda osoba biorąca udział w Programie Specjalnym spotka się z doradcą zawodowym PUP w celu rozpoznania potrzeb zawodowych klienta. Rozmowa doradcza umożliwi analizę sytuacji zawodowej uczestnika: jego umiejętności, predyspozycje, kwalifikacje oraz potrzeb zawodowych. Wynikiem takiego spotkania będzie opracowany wspólnie z osobą Indywidualny Plan Działania, uwzględniający zalecane formy wsparcia dla każdego z uczestników. IPD będzie osobistym programem poszukiwania pracy, dostosowanym do indywidualnej sytuacji każdego uczestnika i aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Plan ten będzie zawierał zarówno działania przewidziane do realizacji w ramach standardowych usług i instrumentów rynku pracy, jak i elementy „specjalne” przewidziane w ramach Programu Specjalnego.
3. Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy dla 53 os. - jedną z form wsparcia planowanych w ramach IPD i zakładanych w programie specjalnym będą warsztaty zorganizowane w Klubie Pracy w formie zajęć aktywizacyjnych z zakresu prezentowania własnych możliwości, umiejętności i wiedzy oraz aktywnego i efektywnego poszukiwania pracy. Uczestnicy zajęć uzyskają m.in wiedzę na temat rzetelnego i profesjonalnego przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej. Zajęcia aktywizacyjne skierowane będą do uczestników form: staży i zatrudnienia na doposażonym/wyposażonym stanowiska pracy. Spośród wszystkich uczestników zajęć zostanie wybrana grupa najbardziej aktywnych 8 osób i zostanie skierowana na jednodniowe warsztaty z nagrywania video CV zawierającego profesjonalną prezentację każdej skierowanej osoby.
4. Nagranie Video CV dla 8 os. - ta forma wsparcia będzie realizowana przy współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku Oddział Terenowy w Łomży. Celem będzie stworzenie grupie zainteresowanych beneficjentów nowoczesnego CV w formie filmu video. Video CV jest doskonałym uzupełnieniem tradycyjnego życiorysu zawodowego i listu motywacyjnego oraz formą audiowizualnej prezentacji własnej osoby potencjalnemu pracodawcy. Umożliwia osobie rekrutującej ocenę wstępnej autoprezentacji kandydata przed zaproszeniem go na rozmowę kwalifikacyjną i stanowi formę wykorzystania nowoczesnej technologii w poszukiwaniu zatrudnienia. Planowane wsparcie stanowi odpowiedź na potrzeby pracodawców i jest zgodne z obowiązującymi trendami na rynku pracy. W ramach współpracy WUP w Białymstoku zobowiązuje się zorganizować spotkanie informacyjne, dotyczące obsługi urządzenia do nagrywania aplikacji i zasad jego tworzenia. Ponadto (za zgodą zainteresowanego) przewiduje się możliwość umieszczenia Video CV uczestnika na portalu <http://videocv.up.podlasie.pl> oraz udostępnienie tym sposobem tej oferty zarejestrowanym w systemie pracodawcom.
5. Staż dla 48 os. - staże mają na celu zdobycie doświadczenia zawodowego i zaprezentowanie się potencjalnemu pracodawcy. Dla osób, które posiadają doświadczenie zawodowe staże będą szansą na podjęcie pracy w innym zawodzie, pozwolą na doskonalenie starych i zdobycie nowych umiejętności zawodowych Projektodawca umożliwi zorganizowanie staży dla 48 osób bezrobotnych, którzy wcześniej odbędą zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy, mające na celu naukę skutecznego poszukiwania pracy, oraz jak zaprezentować się potencjalnemu pracodawcy. Staże będą trwały do 5 miesięcy, a termin ich zakończenia jest przewidziany na koniec listopada 2012 r. Dodatkowo dla osób zamieszkujących poza miejscem odbywania stażu przewiduje się zwrot kosztów dojazdu przez cały okres odbywania stażu.

Dodatkowym elementem specyficznym będą także premie dla pracodawców w wysokości 1500 zł za zatrudnienie osoby bezrobotnej po zakończonym stażu (podstawa wypłaty premii - umowa o pracę, na co najmniej 3 miesiące). W związku z opisanymi wcześniej problemami i barierami niezbędne jest większe wsparcie pracodawców w procesie tworzenia nowych miejsc pracy. Takie dodatkowe wsparcie pozwoli na przynajmniej częściowe pokrycie kosztów zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

6. Szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” dla 12 os. - dla uczestników programu specjalnego, planujących samozatrudnienie i ubiegających się o środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej, zostanie zorganizowane szkolenie: „ABC przedsiębiorczości”. Powyższe szkolenie pozwoli na uzyskanie wiedzy z zagadnień dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej tj. rejestracja działalności, zarządzanie finansami w małej firmie, dokumentacja finansowa, obowiązki firmy wobec ZUS-u i US, BHP dla pracodawców, obsługa kas fiskalnych. Tego rodzaju wsparcie ma zwiększyć szanse nowopowstałej firmy na sukces. Usługę wykona zewnętrzna firma szkoleniowa. W okresie prowadzenia zajęć, dla osób spoza miejsca odbywania szkolenia, zapewnimy zwrot kosztów dojazdu.
7. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 12 os. w wysokości 20 000 zł - środki na podjęcie działalności gospodarczej pozwolą osobom bezrobotnym na podjęcie samozatrudnienia, a tym samym stworzenie nowych miejsc pracy na rynku pracy. Dodatkowo osoba bezrobotna otrzymująca środki na podjęcie działalności gospodarczej będzie mogła ubiegać się o zwrot zapłaconego ZUS-u przez okres pierwszych 3 m-cy prowadzenia działalności gospodarczej w wysokości do 500 zł.
8. Doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy dla 5 os. w wysokości 20 000 zł – doposażenie/wyposażenie stanowisk pracy u pracodawców będzie pomocą zarówno dla pracodawcy, który uzyska środki na stworzenie nowego stanowiska pracy jak również dla osoby bezrobotnej, która zostanie zatrudniona w ramach umowy o pracę. Ponadto osoby kierowane na doposażone/wyposażone stanowisko pracy otrzymają jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 250 zł na zakup rzeczy lub usługi ułatwiającej wdrożenie do pracy (np. odzież robocza, zakup eleganckiej odzieży do pracy, fryzjer).

Konstrukcja programu bazuje na rozwiązaniach wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie programów specjalnych z dnia 23 marca 2009 r.

Okres realizacji programu:

31.05.2012 r. – 31.12.2012 r.

Przewidywane efekty:

W ramach projektu:

- 72 % uczestników po zakończeniu udziału w projekcie uzyska zatrudnienie.

Przyznana kwota ze środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra:

761 100,00 zł (słownie złotych siedemset sześćdziesiąt jeden tysięcy sto).

Kalkulacja kosztów realizacji programu – w ramach wnioskowanych środków Funduszu Pracy z rezerwy ministra

Forma aktywizacji	Liczba osób objętych aktywizacją	Okres Aktywizacji	Miesięczny koszt aktywizacji jednej osoby (w zł)	Łączny koszt realizacji projektu (zł)
1	2	3	4	5
Program ogółem	65	-	-	761 100,00
w tym:				
1. Staż	48	5	1 303,04	312 730,00
2. Dojazdy na staż	14	5	100,00	7 000,00
3. Doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy	5	-	20 000,00	100 000,00
4. Świadczenia pieniężne	5	-	250,00	1 250,00
5. Szkolenie „ABC przedsiębiorczości”	12	-	810,00	9 720,00
6. Dojazdy na szkolenie	4	1	100,00	400,00
7. Jednorazowe środki na podj. działal. gosp.	12	-	20 000,00	240 000,00
8. Wsparcie pomostowe	12	3	500,00	18 000,00
9. Premia dla pracodawcy	48	-	1 500,00	72 000,00

9. W ramach Algorytmu:

wsparcie uzyska 479 bezrobotnych, w tym także osoby młode i niepełnosprawne:

- 107 bezrobotnych na staż
- 46 bezrobotnych do prac interwencyjnych
- 74 bezrobotnych na szkolenia
- 118 bezrobotnych na prace społecznie użyteczne
- 97 bezrobotnych na roboty publiczne
- 32 bezrobotnych w ramach refundacji wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy
- 5 osób zwrot składek ZUS dla spółdzielni socjalnej.

Przewidywane środki – 3.648.700,00 zł.

Podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Łomży działania aktywizacyjne w latach ubiegłych i w 2012r.z pewnością wpłynęły i wpłyną na poprawę sytuacji na łomżyńskim rynku pracy, w tym osób w najtrudniejszej sytuacji, a więc osób do 30 roku życia i niepełnosprawnych. Zmieniający się rynek pracy nadal jednak wymaga podejmowania szeregu działań na rzecz zmniejszania bezrobocia oraz przywracania na rynek pracy licznej grupy osób pozostających biernymi zawodowo. Szczególnie istotnego znaczenia nabiera to w sytuacji prognozowanego starzenia się społeczeństwa, które już dziś jest widoczne oraz pozostawania w Urzędzie osób, które mają największe problemy w znalezieniu zatrudnienia z uwagi na posiadane wykształcenie, kwalifikacje zawodowe, czy czas pozostawania bez pracy. Przy opisanych tendencjach demograficznych i prognozach, aktywizacja i zatrzymanie na rynku pracy osób analizowanych nabiera szczególnej wagi. Zmiany w strukturze wieku ludności oznaczają istotne wyzwania dla systemu zabezpieczenia społecznego. Starzenie się ludności oznacza konieczność zwiększenia transferów społecznych na rzecz tej grupy ludności.

Pomoc tej grupie klientów jest szczególnie trudna i wymagać będzie wielu specjalistycznych działań ze strony doradców zawodowych, psychologów, pedagogów, lekarzy medycyny pracy oraz pracowników socjalnych. Dlatego istniejąca ścisła współpraca pomiędzy urzędami, instytucjami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi pozwoli podejmować działania w celu budowania partnerskiej platformy pomocy.

Sporządziła: Hanna Huszcza
Łomża 24.05.2012r.